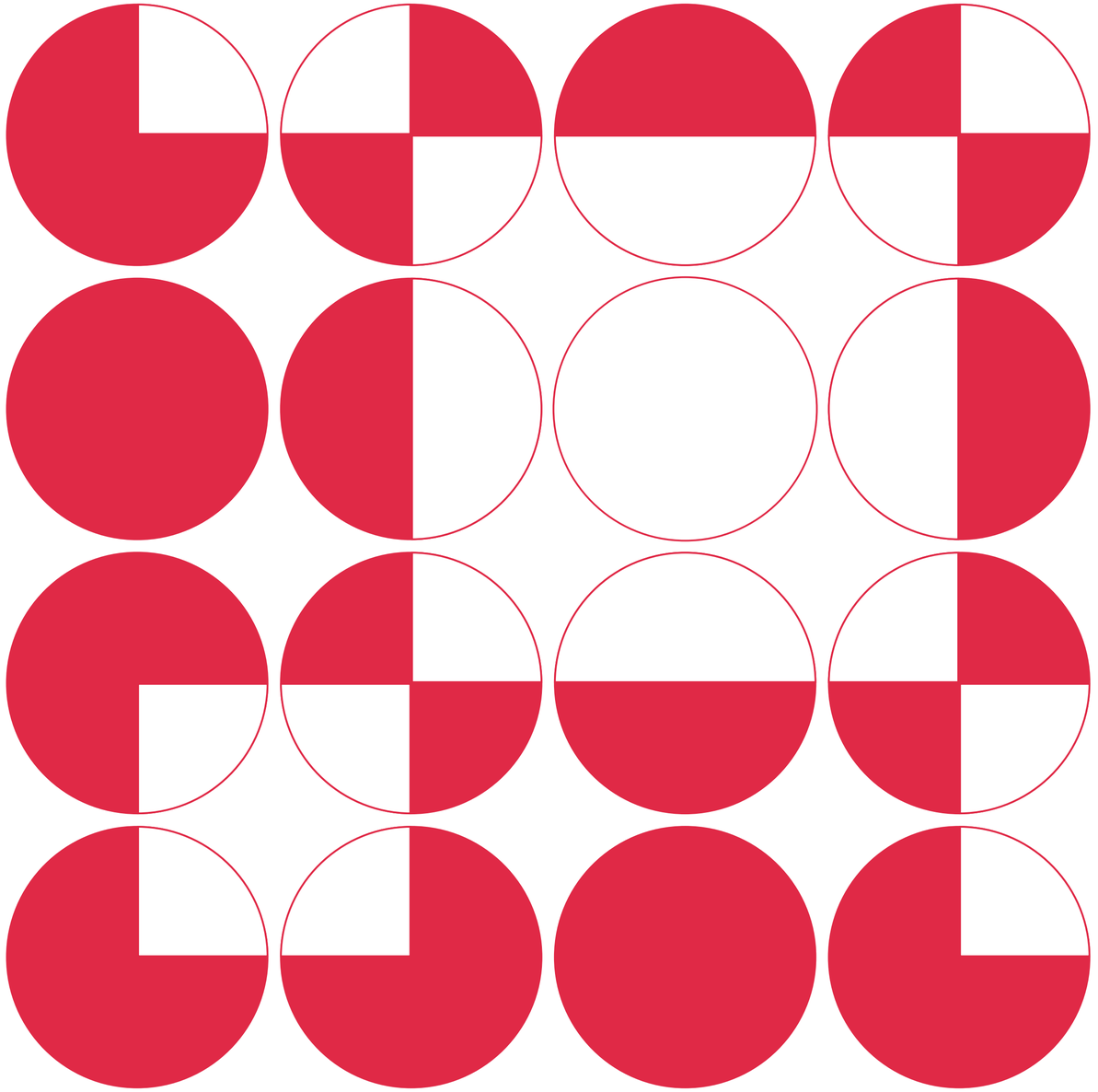
Narodowe Centrum Nauki

NCN 2025

Narodowe Centrum Nauki

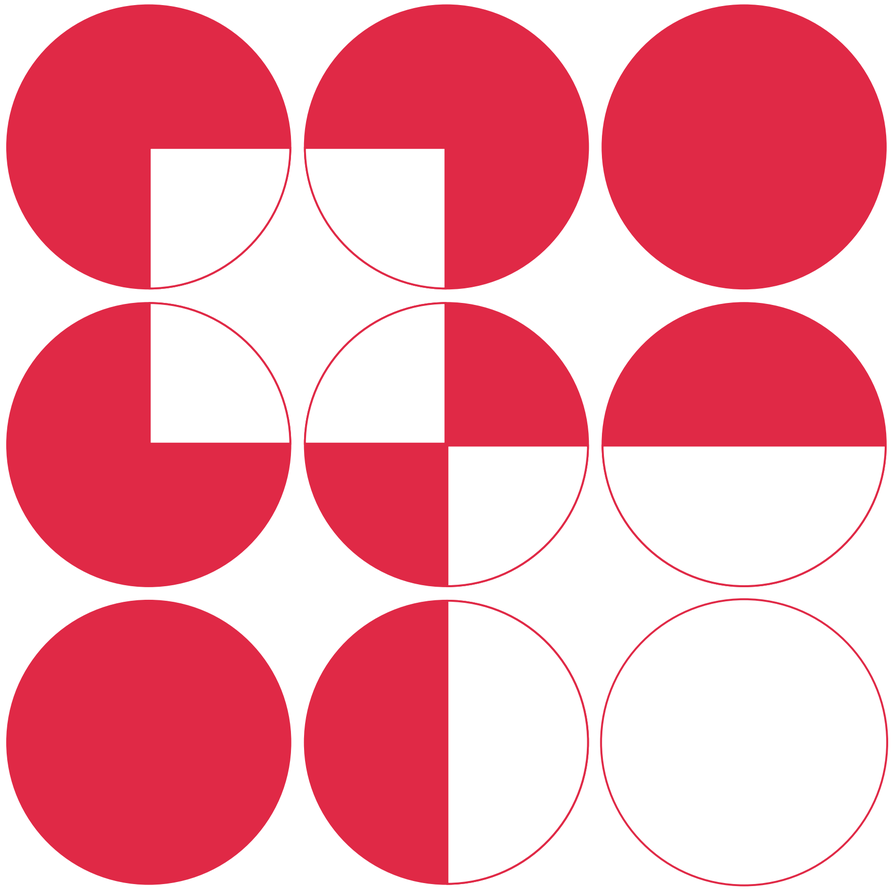
ul. Twardowskiego 16
30-312 Kraków
tel. +48 12 341 90 03
e-mail: biuro@ncn.gov.pl
www.ncn.gov.pl

@NarodoweCentrumNauki
@ncn_gov_pl
NCN National Science Centre
@NCN_PL
@ncngovpl
@ncn.gov.pl

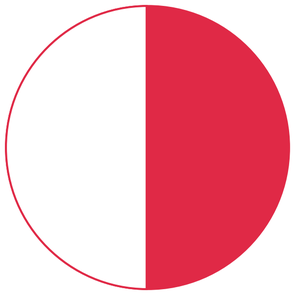
Redakcja: Zespół ds. Informacji i Promocji

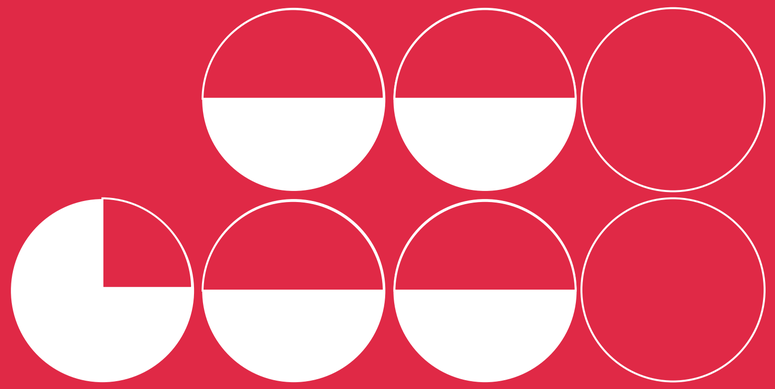
Projekt/skład: Studio Graficzne PAPERCUT
Zdjęcia: Łukasz Bera

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Gramy dla polskiej nauki

Badania podstawowe są esencją nauki

Spis treści

O Narodowym Centrum Nauki **4**

Informacje ogólne 5
Kalendarium 2025 6
Struktura organizacyjna 7
Panele Narodowego Centrum Nauki 8

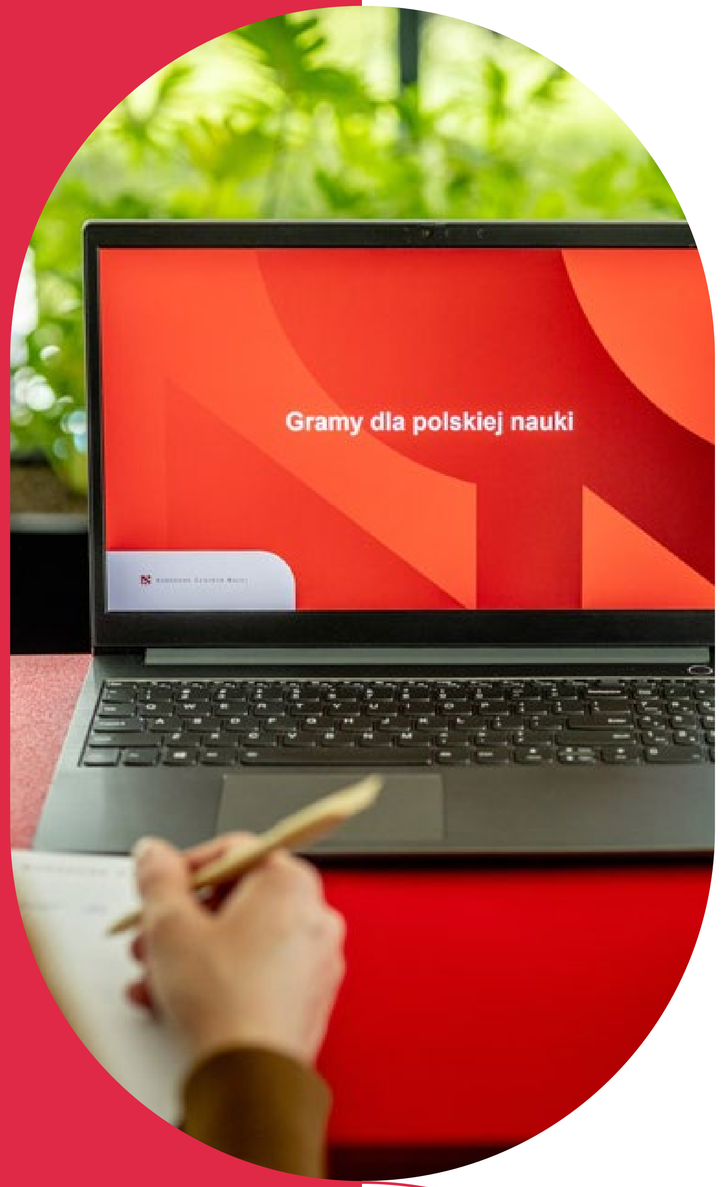
Realizacja zadań w 2025 r. **9**

NCN w liczbach 10
Konkursy krajowe NCN 2025 11
Finansowanie badań podstawowych 15
Liderzy konkursów NCN w 2025 r. 16
Autorzy wniosków 18
Młodzi naukowcy 21
Etap kariery naukowej 23
Proces oceny wniosków 25
Eksperci 26
Komisja Odwoławcza Rady NCN 28
Nadzór nad realizacją badań naukowych 29
Współpraca międzynarodowa 30
Nagroda Narodowego Centrum Nauki 2025 39
Promocja 40

Przykłady finansowanych projektów **46**

O Narodowym Centrum Nauki

Informacje ogólne

Jesteśmy agencją wykonawczą finansującą badania podstawowe prowadzone w polskich jednostkach naukowych.

> Badania podstawowe to prace empiryczne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.

Posiadamy szeroką ofertę konkursów na projekty badawcze lub pojedyncze działania naukowe. Finansujemy również staże i stypendia. Badacze i badaczki, niezależnie od wieku, posiadanego doświadczenia, stopnia lub tytułu naukowego oraz uprawianej dyscypliny znajdą konkurs dostosowany do swoich potrzeb.

Zespoły ekspertów kierują do finansowania tylko najlepsze projekty, co jest możliwe dzięki dwuetapowej, środowiskowej procedurze oceny wniosków. Eksperci biorą pod uwagę zarówno wartość pomysłu badawczego, jak i dorobku naukowego wykonawcy. W czasie trwania projektu monitorujemy przebieg finansowanych badań: przyjmujemy i weryfikujemy raporty roczne oraz przeprowadzamy kontrole w siedzibach jednostek realizujących badania.

Ponadto inspirujemy finansowanie badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa, upowszechniamy w środowisku naukowym informacje o ogłaszanych konkursach oraz nawiązujemy współpracę międzynarodową. Jesteśmy koordynatorem programu QuantERA – sieci 41 agencji finansujących badania w obszarze technologii kwantowych – oraz programu CHANSE, realizowanego przez 27 instytucji finansujących badania w obszarze humanistyki i nauk społecznych. Programy te są realizowane dzięki wykorzystaniu środków Unii Europejskiej z programu „Horyzont 2020". NCN jest także operatorem obszaru „Badania" w zakresie badań podstawowych finansowanego z funduszy EOG i funduszy norweskich. Jesteśmy również koordynatorem działań krajowych w Europejskim Partnerstwie na rzecz Bioróżnorodności Biodiversa+ współfinansowanym ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu „Horyzont Europa".

Kalendarium 2025

30 stycznia

NCN został wybrany na koordynatora partnerstwa Social Transformations and Resilience (STAR), które rozpocznie działalność w 2027 roku

25 marca

zorganizowaliśmy *EOSC National Tripartite Event Poland 2025*

7 maja

zorganizowaliśmy w Gdańsku międzynarodową konferencję sieci QuantERA *Quantum Horizons: Science – Policy – Society* poświęconą technologiom kwantowym, współpracy naukowej i politykom publicznym w tej dziedzinie

12-13 maja

gościliśmy w Rzeszowie, gdzie wspólnie z Uniwersytetem Rzeszowskim zorganizowaliśmy Dni NCN

20-25 maja

byliśmy partnerem Copernicus Festival 2025

4-6 czerwca

na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się konferencja *Europe and Mobilities: Challenges and Opportunities for Socio-Economic Transformations*, w której uczestniczyliśmy jako partner

2-4 września

uczestniczyliśmy w XXXIV Forum Ekonomicznym w Karpaczu

15 października

wręczyliśmy Nagrodę NCN 2025. Laureatami zostali: Łucja Kowalewska, Maciej Stolarski i Bartosz Szyszko

3 i 4 listopada

w siedzibie NCN odbyło się pierwsze międzynarodowe sympozjum Dioscuri

3-5 listopada

wzięliśmy udział w Sympozjum EOSC w Brukseli, podczas którego oficjalnie zadebiutowała Federacja EOSC

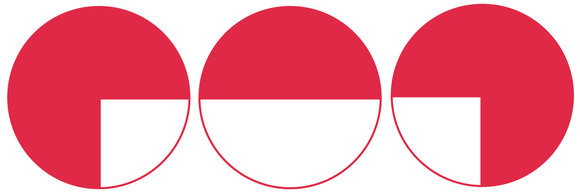
19 listopada

prof. Krzysztof Jóźwiak, dyrektor NCN, został wybrany do zarządu Science Europe na kadencję 2025–2027

19-21 listopada

byliśmy partnerem I Narodowego Kongresu Science4Business – Nauka dla biznesu

Struktura organizacyjna

Zobacz schemat organizacyjny

Dyrekcja NCN

Narodowym Centrum Nauki kieruje dyrektor wyłoniony w drodze konkursu przez Radę NCN, powołany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Dyrektor reprezentuje Centrum na zewnątrz, odpowiada za realizację zadań ustawowych i gospodarkę finansową Centrum. Od listopada 2023 roku funkcję tę pełni prof. Krzysztof Jóźwiak.

Rada NCN

Rada Narodowego Centrum Nauki składa się z 24 wybitnych naukowców reprezentujących różne dyscypliny nauki. Do obowiązków Rady należy m.in. określanie priorytetowych obszarów badań podstawowych zgodnych ze strategią rozwoju kraju, określanie warunków przeprowadzania konkursów na projekty badawcze, ustalanie wysokości środków na nie przeznaczonych, ogłaszanie konkursów na stypendia doktorskie i staże po uzyskaniu stopnia doktora. Rada wybiera również członków zespołów ekspertów oceniających wnioski o finansowanie projektów badawczych.

Biuro

Biuro NCN składa się z działów i zespołów skupionych w trzech pionach: projektowym, organizacyjnym i finansowym. Jest odpowiedzialne za obsługę konkursów na projekty badawcze, w tym organizację procesu oceny wniosków i obsługę posiedzeń zespołów ekspertów. Pracownicy biura zajmują się bieżącym wsparciem grantobiorców realizujących projekty, zarządzają procesem podpisywania umów o finansowanie projektów, sprawują nadzór nad ich realizacją, wraz z Radą i koordynatorami dyscyplin podejmują współpracę międzynarodową w zakresie finansowania badań. Zajmują się także upowszechnianiem w środowisku naukowym informacji o konkursach NCN, zagadnieniami związanymi z otwartą nauką oraz realizacją innych zadań zleconych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW).

Koordynatorzy dyscyplin

Koordynatorzy dyscyplin zajmują się organizacją prac zespołów ekspertów oraz przeprowadzaniem konkursów na realizację projektów badawczych. Dbają o zapewnienie ich właściwego, bezstronnego i rzetelnego przebiegu. Koordynatorzy posiadają co najmniej stopień doktora i są wybierani w drodze otwartego konkursu. Pracują w trzech zespołach: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce (HS), nauk ścisłych i technicznych (ST) oraz nauk o życiu (NZ).

Do zadań koordynatorów dyscyplin należy formalna ocena złożonych wniosków oraz analiza przygotowanych przez ekspertów opinii pod względem rzetelności i bezstronności. Koordynatorzy współpracują także z Radą Centrum w sprawach dotyczących realizowanej polityki badań naukowych. W ramach upowszechniania w środowisku naukowym informacji o przeprowadzanych konkursach koordynatorzy prowadzą spotkania informacyjne oraz szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców.

Skład Rady 2024-2026

prof. dr hab. Tomasz Dietl – przewodniczący

Nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce

dr hab. Marta Bucholc (od 6.12.2024 r.)
prof. dr hab. Justyna Chodkowska-Miszczuk
dr Diana Dajnowicz-Piesiecka
prof. dr hab. Katarzyna Kijania-Placek
prof. dr hab. Piotr Kopiec
prof. dr hab. Mariola Łaguna
dr hab. Marta Marchlewska
prof. dr hab. Przemysław Marciniak
ks. prof. dr hab. Piotr Roszak
dr hab. Bogumił Szady

Nauki ścisłe i techniczne

prof. dr hab. Piotr Bojarski
prof. dr hab. inż. Henryk Fiedorowicz
prof. dr hab. Anna Gambin
dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik
prof. dr hab. inż. Krzysztof Okarma
prof. dr hab. Krzysztof Rolka

Nauki o życiu

prof. dr hab. inż. Renata Ciereszko
prof. dr inż. Stanisław Karpiński
prof. dr hab. Piotr Kowalczuk
prof. dr hab. inż. Krystian Marszałek
prof. dr hab. Ewa Marcinkowska
dr hab. Łukasz Michalczyk
prof. dr hab. Piotr Skarżyński

Panele
Narodowego Centrum Nauki

Wykaz obowiązujący dla konkursów ogłaszanych od 16 grudnia 2024 r.

HS – nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce

HS1	Fundamentalne pytania o naturę człowieka i otaczającej go rzeczywistości
HS2	Kultura i twórczość kulturowa
HS3	Wiedza o przeszłości
HS4	Instytucje, rynki, przestrzeń
HS5	Prawo i nauki o polityce
HS6	Człowiek i życie społeczne

ST – nauki ścisłe i techniczne

ST1	Nauki matematyczne
ST2	Podstawowe składniki materii
ST3	Fizyka fazy skondensowanej
ST4	Chemia
ST5	Synteza chemiczna i nauka o materiałach
ST6	Informatyka i technologie informacyjne
ST7	Inżynieria systemów
ST8	Inżynieria procesów i produkcji
ST9	Astronomia i badania kosmiczne
ST10	Nauki o Ziemi
ST11	Inżynieria materiałowa

NZ – nauki o życiu

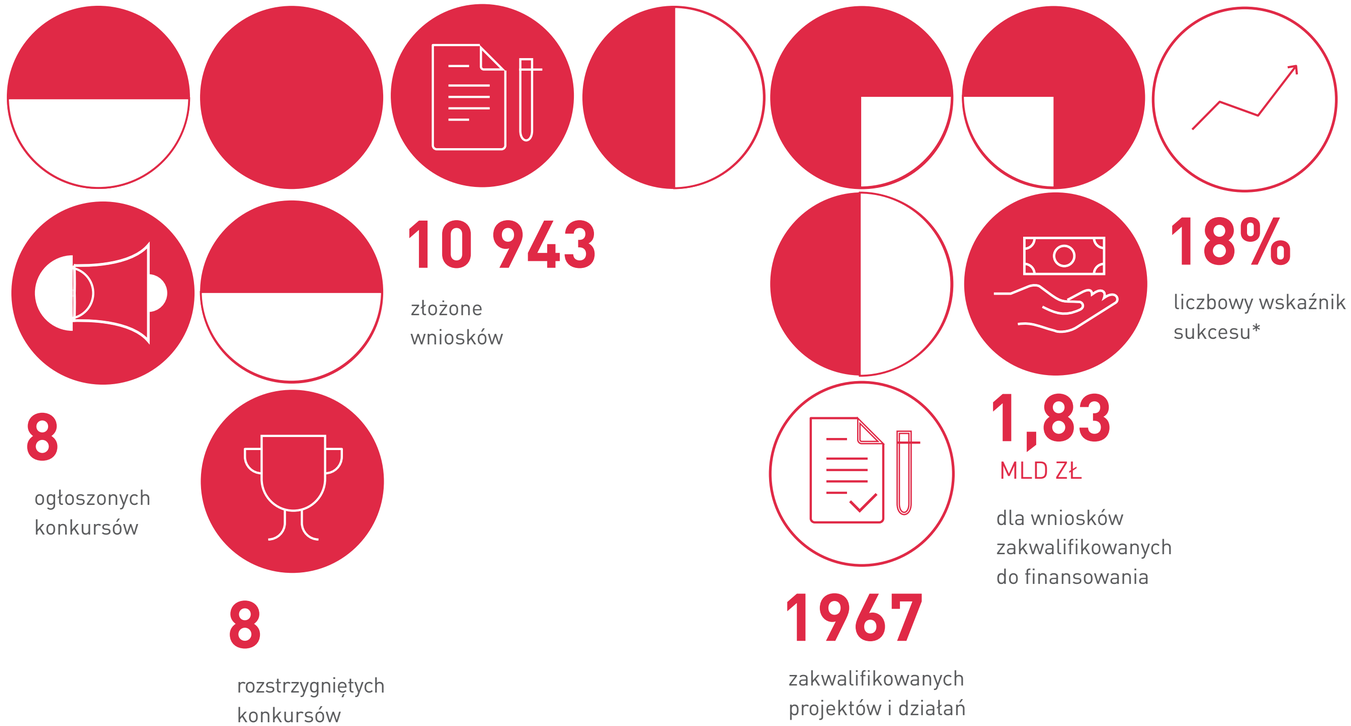
NZ1	Cząsteczki życia: mechanizmy, struktury i funkcje biologiczne
NZ2	Biologia integracyjna: od genów i genomów do systemów
NZ3	Biologia komórkowa, rozwojowa i regeneracyjna
NZ4	Fizjologia w zdrowiu, chorobie i procesach starzenia
NZ5	Neurobiologia i choroby układu nerwowego
NZ6	Odporność, infekcje i immunoterapia
NZ7	Prewencja, diagnostyka i leczenie chorób człowieka
NZ8	Biologia środowiskowa, ekologia, biologia ewolucyjna
NZ9	Biotechnologia i inżynieria biosystemów

Realizacja zadań NCN w 2025 r.

NCN w liczbach

Konkursy krajowe rozstrzygnięte w 2025 r.

8
ogłoszonych konkursów

8
rozstrzygniętych konkursów

10 943
złożone wnioski

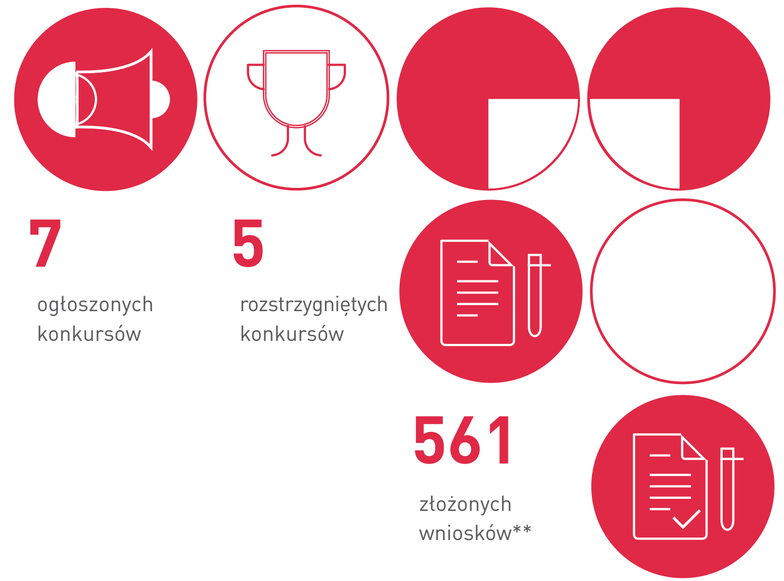
1967
zakwalifikowanych projektów i działań

1,83
MLD ZŁ
dla wniosków zakwalifikowanych do finansowania

18%
liczbowy wskaźnik sukcesu*

* Liczbowy wskaźnik sukcesu określa stosunek liczby wniosków zakwalifikowanych do finansowania do liczby wniosków złożonych, wyrażony w procentach.

Konkursy międzynarodowe rozstrzygnięte w 2025 r.

7
ogłoszonych konkursów

5
rozstrzygniętych konkursów

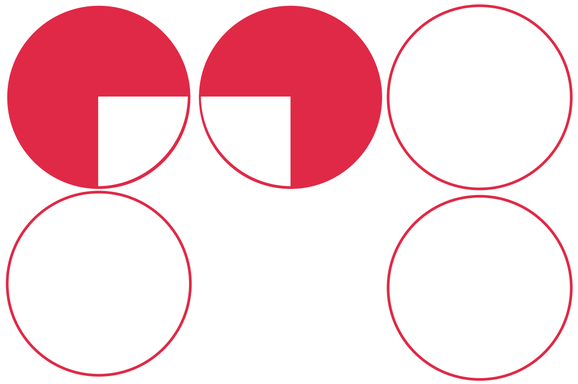
561
złożonych wniosków**

71
zakwalifikowanych projektów**

** Dane nie uwzględniają konkursów na komponenty badawcze finansowane przez NCN w ramach programów organizowanych przez NAWA. W konkursie Weave-UNISONO z naborem ciągłym podano stan na 31 grudnia 2025 r.

Konkursy krajowe
NCN 2025

Finansujemy badania podstawowe prowadzone w formie projektów badawczych i pojedynczych działań naukowych, stypendiów doktoranckich i staży po uzyskaniu stopnia doktora. W naszej ofercie znajdują się konkursy uwzględniające różnorodne potrzeby środowiska naukowego, począwszy od badaczy rozpoczynających karierę, a skończywszy na najbardziej doświadczonych uczonych. Finansowanie otrzymują najlepsze projekty, których kierownicy i członkowie zespołów badawczych dysponują niezbędnym doświadczeniem naukowym oraz zapleczem odpowiednim do ich realizacji. W ramach konkursów mogą być zgłaszane wnioski ze wszystkich dyscyplin naukowych określonych w panelach NCN.

PRELUDIUM

Konkurs na projekty badawcze

Dla kogo: dla osób bez stopnia doktora, wnioskodawcy nie muszą być doktorantami, realizowany projekt nie musi być związany z przygotowywaną pracą doktorską

Czas realizacji: 12 miesięcy, 24 miesiące lub 36 miesięcy

Finansowanie: 70, 140 lub 210 tys. zł zależnie od czasu trwania projektu

Wymogi: realizacja pod nadzorem opiekuna naukowego

Nabór wniosków: raz w roku

SONATINA

Konkurs na projekty badawcze: zatrudnienie w jednostkach naukowych, finansowanie projektów badawczych i zagranicznych staży

Dla kogo: dla naukowców, którzy uzyskali stopień doktora do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem lub którym zostanie on nadany do 15 maja danego roku

Czas realizacji: 24 miesiące lub 36 miesięcy, staż zagraniczny trwający od 3 do 6 miesięcy

Finansowanie: brak górnej granicy finansowania projektu badawczego, obejmuje środki na pokrycie kosztów zatrudnienia kierownika projektu, realizacji projektu badawczego oraz stażu zagranicznego (koszty podróży i pobytu za granicą).

Nabór wniosków: raz w roku

SONATA

Konkurs na projekty badawcze

Dla kogo: dla naukowców, którzy uzyskali stopień doktora od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem

Czas realizacji: 12 miesięcy, 24 miesiące lub 36 miesięcy

Finansowanie: brak górnej granicy finansowania dla jednego projektu

Zespół: w ramach projektu można zaplanować zaangażowanie dodatkowych wykonawców, m.in. studentów, doktorantów oraz osób na stanowiskach *post-doc*, wybranych w drodze otwartego konkursu

Nabór wniosków: raz w roku

SONATA BIS

Konkurs na projekty badawcze: powołanie nowego zespołu badawczego

- **Dla kogo:** dla osób, które uzyskały stopień doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem
- **Czas realizacji:** 36, 48 lub 60 miesięcy
- **Finansowanie:** brak górnej granicy finansowania dla jednego projektu
- **Zespół:** poza kierownikiem projektu, wśród osób realizujących projekt nie może być osób posiadających tytuł naukowy, tytuł profesora, stopień doktora habilitowanego lub uprawnienia równorzędne oraz osób, które dotychczas współpracowały ze sobą przy realizacji projektu badawczego finansowanego w drodze konkursu, obowiązek zaangażowania doktoranta/-ów na łączny okres co najmniej 36 miesięcy możliwość zaangażowania studentów, osób na stanowiskach typu *post-doc* oraz specjalistycznym stanowisku pomocniczym
- **Nabór wniosków:** raz w roku

MINIATURA

Konkurs na działanie naukowe, służące przygotowaniu projektu badawczego, który zostanie złożony w konkursach NCN lub innych konkursach ogólnokrajowych i międzynarodowych

- **Dla kogo:** dla osób posiadających stopień doktora uzyskany w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, które nie kierowały i nie kierują realizacją projektów badawczych finansowanych ze środków NCN, nie są laureatami konkursów na stypendia doktorskie lub na staże finansowane ze środków NCN, nie są wnioskodawcami, kierownikami projektów ani kandydatami na staż we wnioskach złożonych lub zakwalifikowanych do finansowania w innym konkursie NCN, posiadają w swoim dorobku co najmniej jedną opublikowaną pracę lub co najmniej jedno dokonanie artystyczne lub artystyczno-naukowe.
- **Czas realizacji:** nie dłużej niż 12 miesięcy
- **Finansowanie:** od 5 do 50 tys. zł
- **Wymogi:** zatrudnienie osoby realizującej działanie przez wnioskodawcę na podstawie umowy o pracę na dzień złożenia wniosku w konkursie mogą być finansowane: badania wstępne lub kwerendy, a także wyjazdy o charakterze naukowym działanie naukowe może być realizowane poprzez jedną lub więcej form, o ile jest to uzasadnione merytorycznie w konkursie nie są finansowane wynagrodzenia i stypendia, z wyjątkiem wynagrodzeń wykonawców zbiorowych niebędących pracownikami podmiotu, w którym realizowane jest działanie
- **Nabór wniosków:** ciągły we wskazanych ramach czasowych, przyspieszona procedura oceny

OPUS

Konkurs na projekty badawcze

Dla kogo: dla wszystkich naukowców, niezależnie od stopnia naukowego

Czas realizacji: 12 miesięcy, 24 miesiące, 36 lub 48 miesięcy

Finansowanie: brak górnej granicy finansowania dla jednego projektu

Zespół: w projekcie mogą być zaangażowani studenci i doktoranci oraz osoby na stanowisku typu post-doc lub stanowisku badacza (*senior researcher*).

Nabór wniosków: raz w roku

Konkurs OPUS ogłoszony we wrześniu 2025 roku, otwarty był również dla projektów międzynarodowych realizowanych z zespołami zagranicznymi z Austrii, Czech, Słowenii, Szwajcarii, Niemiec, Luksemburga oraz Belgii-Flandrii, współfinansowanych przez agencje zagraniczne w ramach programu Weave, w oparciu o rekomendację Centrum pełniącego rolę tzw. agencji wiodącej.

MAESTRO

Konkurs na projekty badawcze mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy i których efektem mogą być odkrycia naukowe

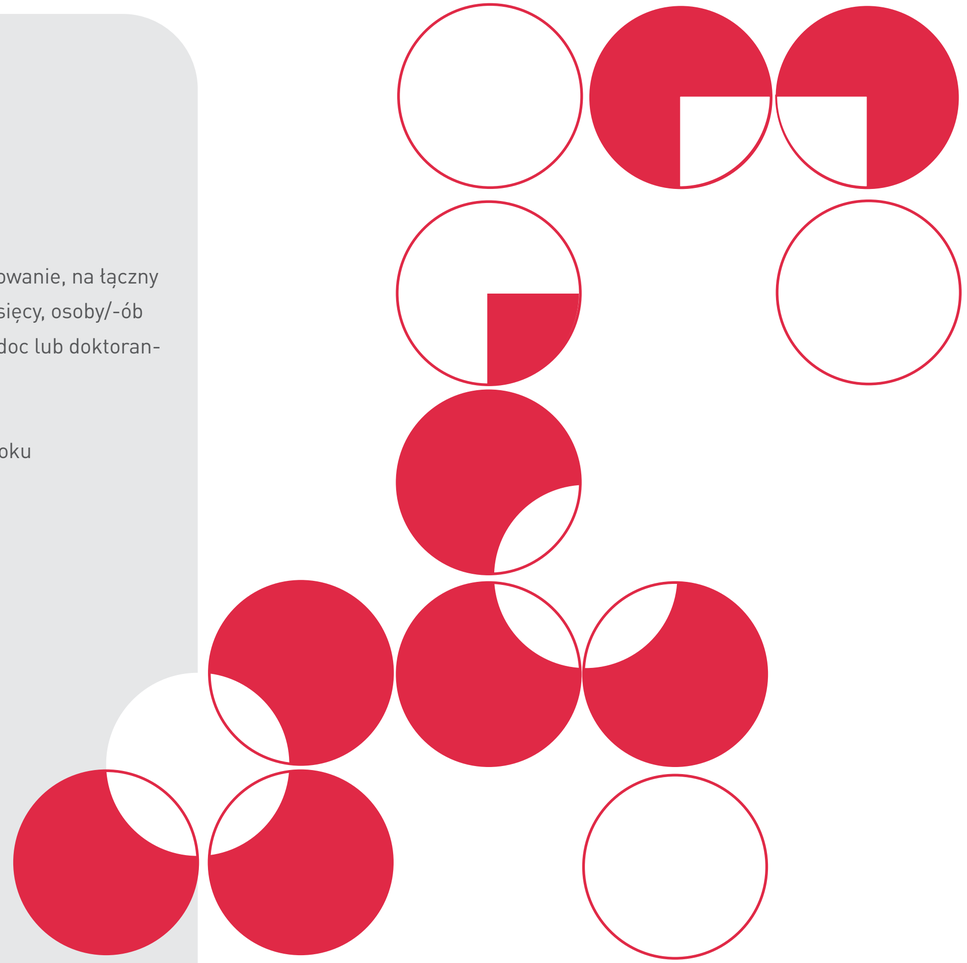
Dla kogo: dla doświadczonych naukowców posiadających co najmniej stopień doktora, którzy w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem spełnili określone w ogłoszeniu kryteria odnośnie publikacji, kierowania projektami badawczymi, udziału w konferencjach, otrzymanych wyróżnień, członkostwa w organizacjach naukowych i innych aktywności naukowych

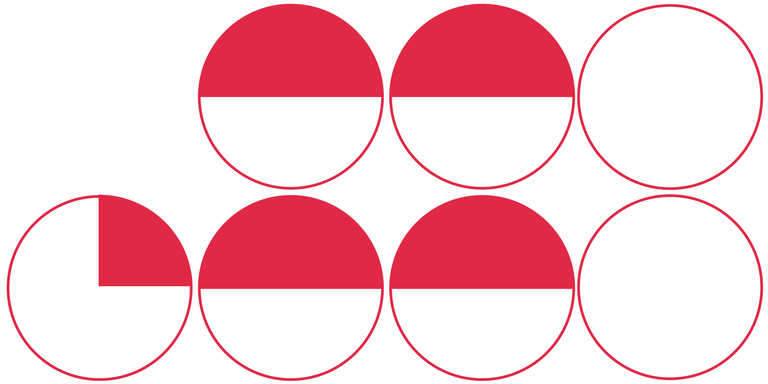
Czas realizacji: 36, 48 lub 60 miesięcy

Finansowanie: brak górnej granicy finansowania dla jednego projektu

Zespół: w projekcie mogą być zaangażowane osoby na stanowisku typu post-doc, na stanowisku badacza (*senior researcher*) i na specjalistycznym stanowisku pomocniczym, studenci i doktoranci oraz inni wykonawcy. Zaangażowanie, na łączny okres co najmniej 72 miesięcy, osoby/-ób na stanowisku typu post-doc lub doktoranta/-ów jest obligatoryjne.

Nabór wniosków: raz w roku

Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce: współpraca NCN z innymi krajowymi podmiotami działającymi w sektorze nauki

W 2025 roku kontynuowaliśmy współpracę z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach programu Polskie Powroty NAWA. Program ma na celu zachęcenie naukowców z zagranicy do pracy w Polsce. NCN finansuje wyłącznie inne koszty bezpośrednie związane z prowadzeniem badań podstawowych (tzw. komponenty badawcze) zaplanowane w projektach, które uzyskały finansowanie w konkursie Polskie Powroty NAWA. O środki z NCN mogą ubiegać się wyłącznie laureaci tego programu, przy czym komponent badawczy we wniosku składanym do NAWA jest nieobowiązkowy. Laureaci, którzy zaplanowali komponent badawczy, byli zobowiązani do złożenia odrębnego wniosku do NCN w naborze skierowanym wyłącznie do nich. Nabory w NCN mają charakter ciągły i pozostają otwarte do momentu złożenia ostatniego z wniosków finansowanych w danym programie NAWA.

Współpraca z NAWA jest kontynuowana również w ramach projektów badawczych finansowanych w konkursie PRELUDIUM BIS. Doktorant w ramach tego konkursu ma obowiązek wystąpienia z wnioskiem o staż zagraniczny w programie przeprowadzanym przez NAWA i odbyć ten staż w okresie realizacji projektu. W 2025 roku regulacja w tym zakresie została wprowadzona do konkursu SONATINA.

Zgodnie z porozumieniem zawartym we wrześniu 2024 roku pracownicy NCN doradzali Agencji Badań Medycznych (ABM) w kwestiach dotyczących organizacji konkursów, przeprowadzali szkolenia z prowadzenia paneli oceny wniosków oraz rekomendowali kandydatów na ekspertów zewnętrznych recenzujących wnioski.

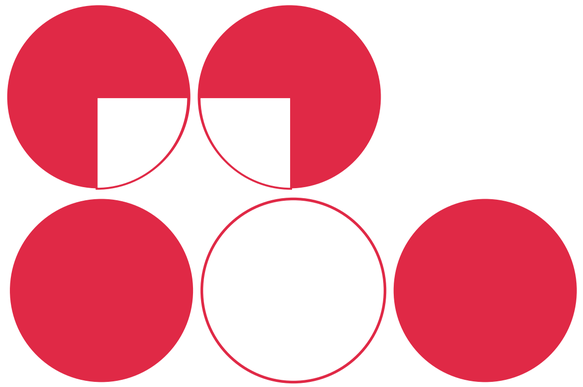
Kontynuowaliśmy również współpracę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w zakresie finansowania Centrum Doskonałości w obszarze sztucznej inteligencji (CD AI), wyłonionego w konkursie ARTIQ rozstrzygniętym w 2022 roku Dodatkowo, prowadzone były rozmowy między agencjami w celu ogłoszenia wspólnej inicjatywy będącej kontynuacją konkursu TANGO. Założeniem nowego programu będzie finansowanie projektów mających na celu testowanie możliwości wdrożenia w praktyce gospodarczej i społecznej uzyskanych wyników badań podstawowych finansowanych przez NCN (projekty *Proof of Concept*).

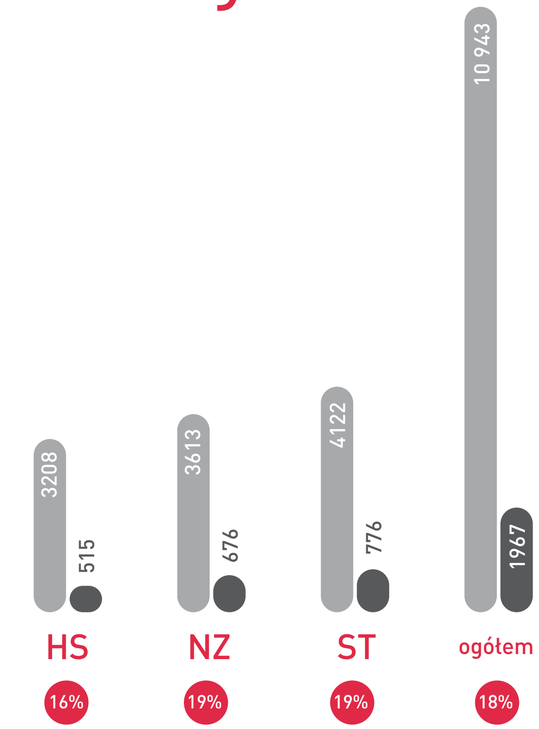
W 2025 roku NCN kontynuowało współpracę z fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta w ramach programu Fulbright Senior Award (edycja na rok akademicki 2025/26), zwanego programem „Senior". Ma on na celu umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom, zatrudnionym w polskich instytucjach akademickich i naukowych, realizacji samodzielnych projektów badawczych lub badawczo-dydaktycznych w instytucjach goszczących w USA. Na mocy porozumienia NCN będzie finansować komponenty badawcze obejmujące badania podstawowe, realizowane jako kontynuacja stypendium Fulbrighta we współpracy z partnerem amerykańskim w projektach, które uzyskają finansowanie w Programie Senior. Wniosek o finansowanie komponentu badawczego będzie składać podmiot zatrudniający stypendystę po jego powrocie ze stypendium. Wniosek ten będzie podlegał ocenie formalnej analogicznie do rozwiązań przyjętych w ramach współpracy w programach ogłaszanych przez NAWA.

Dodatkowo w ramach konkursu SONATINA fundacja Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta zamierza sfinansować komponent wyjazdowy do USA dla laureatów tego konkursu. Na czas przygotowania dokumentu szczegóły tej współpracy były w toku ustaleń.

Finansowanie badań podstawowych

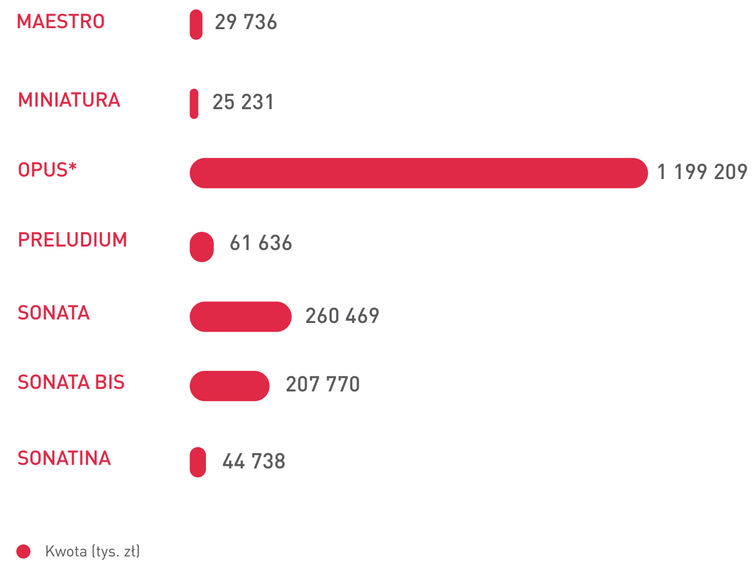
W krajowych i międzynarodowych konkursach rozstrzygniętych w 2025 roku złożono 11 504 wnioski na kwotę ponad 11,47 mld zł, a do finansowania zakwalifikowano 2038 o wartości ponad 1,92 mld zł.

Liczba wniosków złożonych i zakwalifikowanych do finansowania w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w poszczególnych grupach nauk, wraz z liczbowym wskaźnikiem sukcesu* →

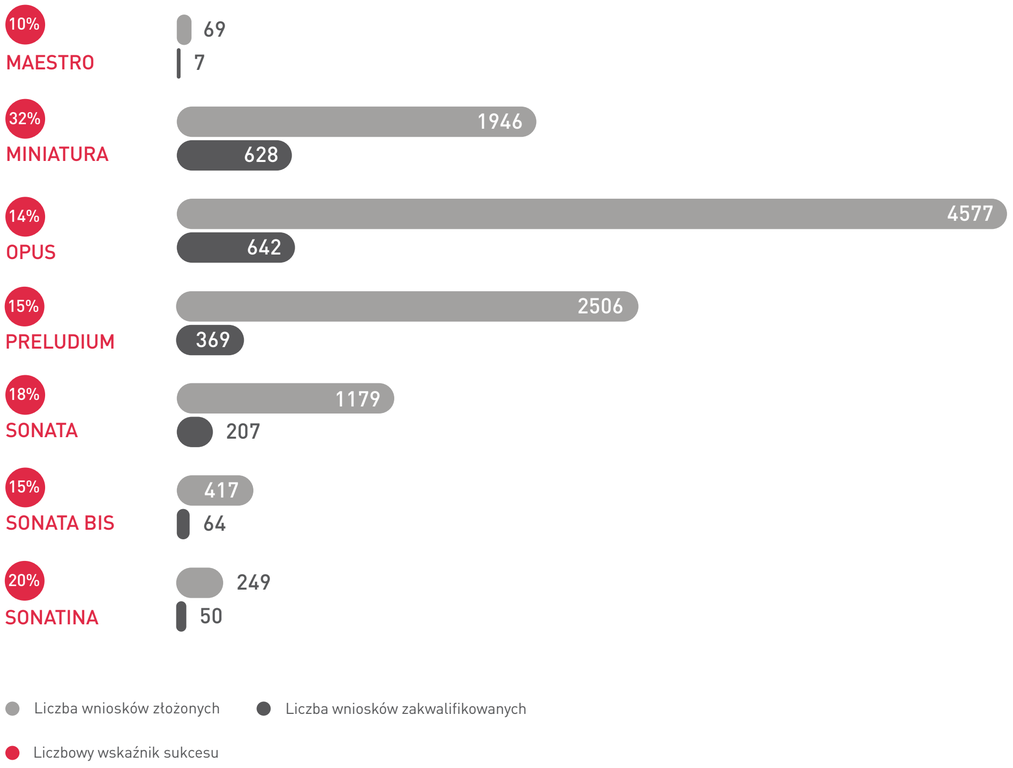
Wysokość finansowania przyznanego w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na typ konkursu *

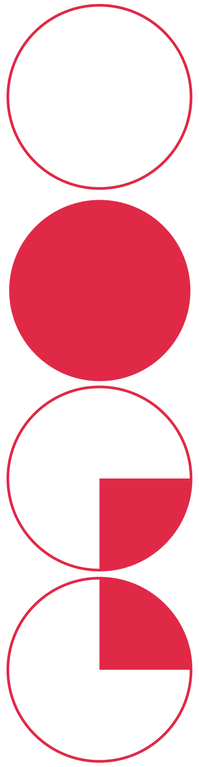

* We wszystkich zestawieniach konkurs OPUS ujęto łącznie ze ścieżką OPUS LAP/Weave.

Liderzy konkursów NCN w 2025 r.

Liczba wniosków złożonych i zakwalifikowanych do finansowania w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. wraz z liczbowym wskaźnikiem sukcesu, w podziale na typ konkursu

Głównymi beneficjentami konkursów krajowych NCN rozstrzygniętych w 2025 roku były:

- publiczne i niepubliczne uczelnie wyższe (78% ogółu przyznanych wniosków),
- jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk (17% ogółu przyznanych wniosków),
- instytuty badawcze (3% ogółu przyznanych wniosków).

Zestawienie w sąsiedniej tabeli przedstawia ranking jednostek, którym w 2025 roku NCN przyznało finansowanie powyżej 10 mln zł. Po raz kolejny liderami zarówno pod względem wysokości finansowania, jak i liczby przyznanych projektów i działań naukowych są Uniwersytet Warszawski ze 188 wnioskami zakwalifikowanymi do finansowania oraz Uniwersytet Jagielloński ze 182 projektami.

Przedstawiony w tabeli wskaźnik sukcesu określa stosunek liczby wniosków zakwalifikowanych do finansowania do liczby wniosków złożonych. Najwyższy wskaźnik sukcesu wśród wyróżnionych w zestawieniu beneficjentów wynosi 43%. Uzyskał go Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. Kolejny wynik uzyskał Międzynarodowy Instytut Mechanizmów i Maszyn Molekularnych Polskiej Akademii Nauk - IMol (36%). Wśród uczelni najlepiej wypadły Politechnika Wrocławska i Politechnika Gdańska - obydwie z 25% wskaźnikiem sukcesu.

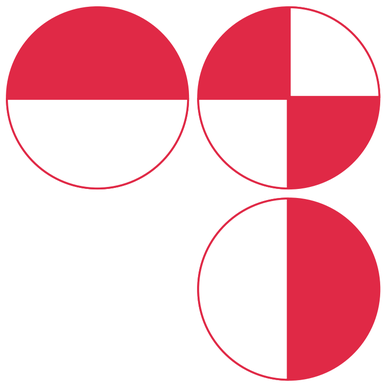
Lista jednostek naukowych, którym w 2025 r. przyznano finansowanie powyżej 10 mln zł

L.p.	Beneficjent	Wysokość finansowania w tys. zł	Liczba zakwalifikowanych wniosków	Liczbowy wskaźnik sukcesu
1	Uniwersytet Warszawski	212 618	188	23%
2	Uniwersytet Jagielloński	203 836	182	22%
3	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	97 991	86	19%
4	Politechnika Wrocławska	83 112	81	25%
5	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	65 553	83	20%
6	Politechnika Warszawska	60 448	62	17%
7	Politechnika Gdańska	53 405	55	25%
8	Uniwersytet Wrocławski	53 238	55	19%
9	Uniwersytet Gdański	44 642	39	18%
10	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	40 622	61	20%
11	Uniwersytet Śląski w Katowicach	35 529	44	13%
12	Politechnika Śląska	31 715	30	13%
13	Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk	31 646	13	31%
14	Uniwersytet Łódzki	27 026	46	17%
15	Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie	26 988	10	43%
16	Gdański Uniwersytet Medyczny	26 273	22	16%
17	Międzynarodowy Instytut Mechanizmów i Maszyn Molekularnych Polskiej Akademii Nauk - IMol	23 915	8	36%
18	Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk	23 855	16	28%
19	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	22 566	15	10%
20	Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk	22 372	10	26%
21	Warszawski Uniwersytet Medyczny	21 913	20	18%
22	Politechnika Poznańska	18 081	26	18%
23	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	18 056	27	16%
24	Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk	17 610	13	25%
25	Instytut Farmakologii im. Jerzego Maja Polskiej Akademii Nauk	17 462	11	33%
26	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	16 563	26	18%
27	Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk	16 413	12	16%
28	Uniwersytet Medyczny w Łodzi	16 239	19	16%
29	Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk	16 002	9	23%
30	Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych Polskiej Akademii Nauk	15 062	7	19%
31	Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk	14 602	10	29%
32	Politechnika Łódzka	14 224	25	17%
33	Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda Polskiej Akademii Nauk	13 968	17	30%
34	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	13 865	16	11%
35	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	13 758	21	11%
36	Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego Polskiej Akademii Nauk	13 506	8	14%
37	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	12 943	20	15%
38	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	12 733	26	12%
39	Uniwersytet Medyczny w Lublinie	12 173	20	19%
40	Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk	11 751	13	28%
41	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	11 510	15	16%
42	Instytut Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk	11 482	8	35%
43	Instytut Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk	11 453	7	24%
44	Sieć Badawcza Łukasiewicz - PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii	11 398	7	30%
45	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	11 155	16	20%
46	Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy	11 118	6	15%
47	Uniwersytet SWPS	11 093	15	19%
48	Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	10 493	12	17%
49	Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk	10 298	6	19%

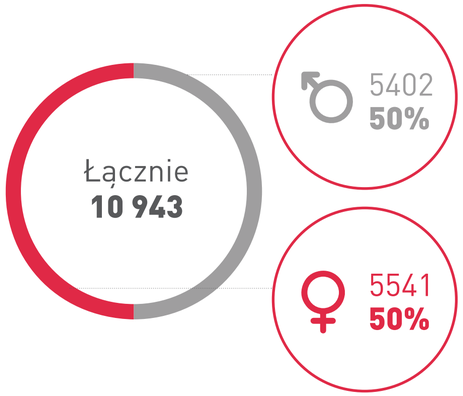
Autorzy wniosków

Płeć

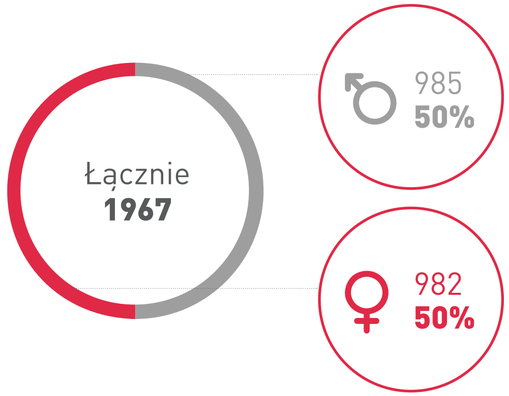
W 2025 roku wnioski złożone przez kobiety stanowiły 51% ogółu. Skuteczność w pozyskiwaniu środków na finansowanie projektów badawczych była podobna wśród kobiet i wśród mężczyzn – liczbowy wskaźnik sukcesu wyniósł odpowiednio 17,7% i 18,2%. Projekty, którym w 2025 roku przyznano finansowanie są w 50% kierowane przez kobiety.

Liczba i udział wniosków złożonych w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na płeć wnioskodawców*

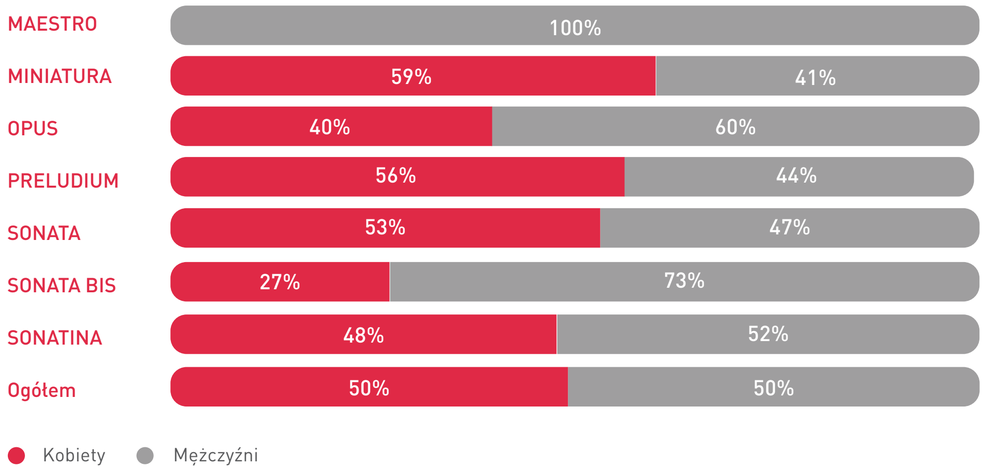

Liczba i udział wniosków zakwalifikowanych do finansowania w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na płeć wnioskodawców*

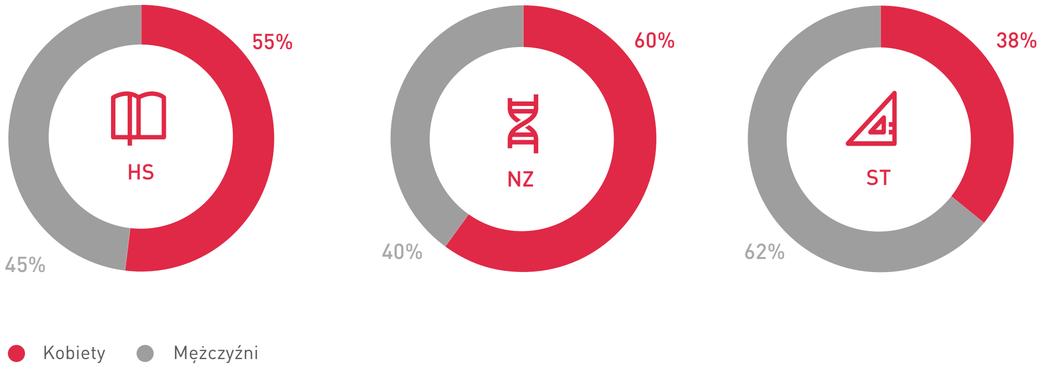

* We wszystkich zestawieniach płeć wnioskodawcy określono na podstawie numeru PESEL.

Liczba i udział wniosków zakwalifikowanych do finansowania w poszczególnych typach konkursów rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na płeć wnioskodawców*

Liczba i udział wniosków zakwalifikowanych do finansowania w poszczególnych grupach dyscyplin w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na płeć wnioskodawców*

Największy odsetek kobiet wśród laureatów konkursów krajowych NCN rozstrzygniętych w 2025 roku odnotowano w konkursach MINIATURA, PRELUDIUM i SONATA. We wszystkich tych konkursach wnioski przygotowane przez kobiety stanowiły większość – odpowiednio 59%, 56% i 53%. Udział kobiet wśród laureatów jest większy niż mężczyzn głównie w konkursach skierowanych do mniej doświadczonych naukowców. Wyjątek stanowi konkurs SONATINA, w którym odnotowano 48% laureatek. Najniższy odsetek kobiet odnotowano w konkursie SONATA BIS (27%) oraz w konkursie MAESTRO, w którym w 2025 roku 100% laureatów stanowili mężczyźni. Również w konkursach OPUS udział kobiet wśród kierowników projektów, które zostały zakwalifikowane do finansowania był niższy w porównaniu do udziału mężczyzn.

Rozpatrując aktywność naukową kobiet w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce (HS), naukach o życiu (NZ) oraz ścisłych i technicznych (ST), należy stwierdzić, że:

- udział procentowy kobiet wśród autorów wniosków zakwalifikowanych do finansowania w poszczególnych grupach dyscyplin był największy w grupie NZ i wyniósł 60%,
- podobnie jak w latach ubiegłych, najmniejszy odsetek kobiet wśród laureatów konkursów odnotowano w grupie ST, w której uzyskały one 38% przyznanych grantów – jest to o 2% więcej niż w roku 2024.

Wiek

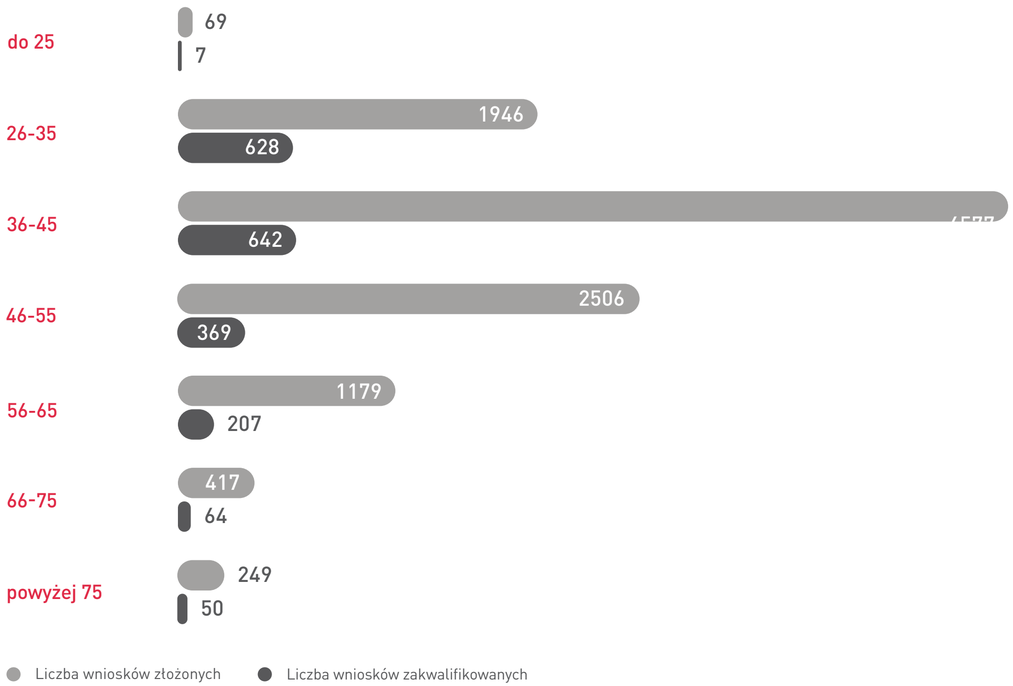
Najbardziej aktywne grupy wnioskodawców, biorąc pod uwagę projekty złożone w konkursach i zakwalifikowane do finansowania, reprezentowały dwie kategorie wiekowe*: między 26. a 35. rokiem życia oraz pomiędzy 36. a 45. rokiem życia. W konkursach NCN rozstrzygniętych w 2025 roku prawie 36% wniosków złożonych oraz ponad 42% zakwalifikowanych do finansowania było autorstwa osób w przedziale wiekowym 26-35 lat. W drugiej grupie wiekowej (36-45 lat) wartość ta osiągnęła taki sam odsetek – 36% w przypadku wniosków złożonych, natomiast w przypadku wniosków zakwalifikowanych do finansowania odsetek ten wyniósł nieco mniej w porównaniu z wcześniej omawianą grupą wiekową – ponad 37%.

Najmniej liczna, ale również reprezentowana wśród autorów wniosków grupa wiekowa, to osoby powyżej 75. roku życia. Stanowiły one niecałe 0,3% wśród autorów wniosków złożonych oraz 0,2% wśród autorów wniosków zakwalifikowanych do finansowania.

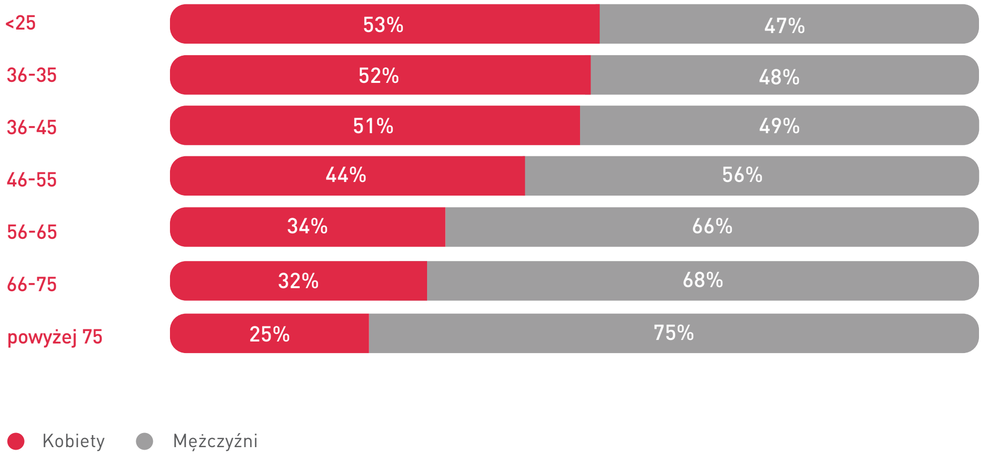
Analiza wieku i płci laureatów konkursów NCN pozwoliła na zaobserwowanie pewnych tendencji. Wśród wnioskodawców do 45 roku życia dominowały kobiety. W grupie wiekowej do 25 roku życia kobiety stanowiły 53%, w grupie wiekowej 26-35 lat – 52%, a w grupie wiekowej 36-45 lat odsetek kobiet wyniósł 51%. W grupie wiekowej 46-55 lat odsetek kobiet spadł poniżej połowy i wyniósł 44%, a w kolejnych grupach wiekowych nadal się zmniejszał. W kategorii wiekowej 56-65 lat kobiety stanowiły 34% laureatów a w kategorii 66-75 lat – 32%. W grupie osób powyżej 75 roku życia wśród 4 laureatów była 1 kobieta.

Liczba wniosków złożonych i zakwalifikowanych do finansowania w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na kategorie wiekowe wnioskodawców

Udział wniosków zakwalifikowanych do finansowania w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na płeć wnioskodawców w danej kategorii wiekowej

* Wiek autorów wniosków złożonych i zakwalifikowanych do finansowania w konkursach NCN określono na podstawie numeru PESEL lub daty urodzenia

Młodzi naukowcy

Jednym z priorytetów Narodowego Centrum Nauki jest wspieranie rozwoju naukowców przed uzyskaniem stopnia doktora oraz w okresie do 7 lat po jego uzyskaniu, poprzez finansowanie realizowanych przez nich badań. Z myślą o nich powstały konkursy takie jak ogłaszane obecnie PRELUDIUM, SONATINA i SONATA, umożliwiające ubieganie się o finansowanie w gronie wnioskodawców na podobnym etapie kariery naukowej. W latach 2011-2025 ogłoszono w sumie 73 konkursy adresowane do młodych naukowców*.

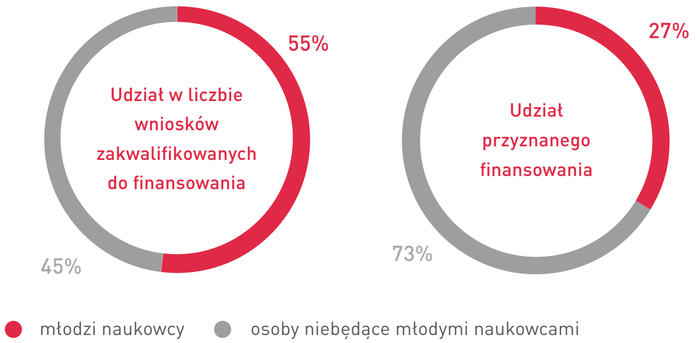
W krajowych konkursach** NCN rozstrzygniętych w 2025 roku:

27% łącznej kwoty przyznanej naukowcom stanowiło finansowanie projektów realizowanych przez młodych naukowców,

50% ogółu wniosków stanowiły wnioski złożone w konkursach adresowanych do młodych naukowców i w innych konkursach krajowych NCN, w których kierownik projektu spełniał definicję młodego naukowca,

55% zakwalifikowanych do finansowania projektów jest realizowane przez młodych naukowców.

Udział wniosków zakwalifikowanych do finansowania oraz udział środków przyznanych na projekty kierowane przez młodych naukowców we wszystkich konkursach NCN rozstrzygniętych w 2025 r.

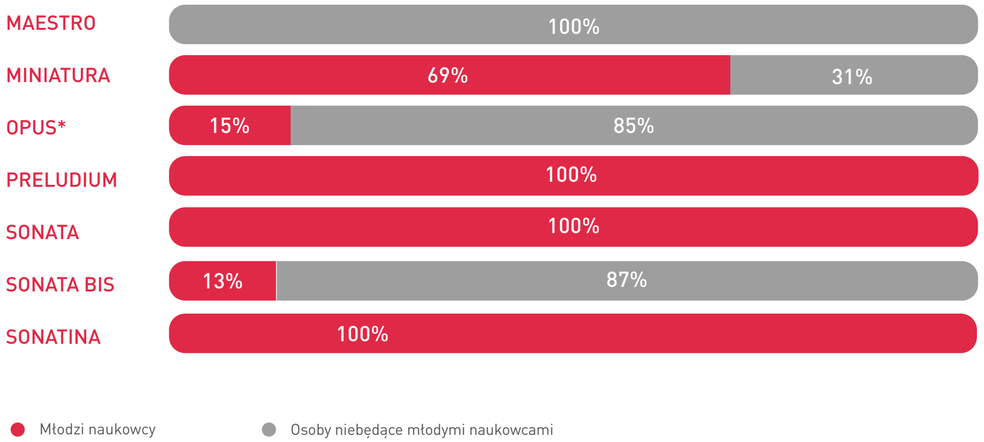
Liczba wniosków złożonych oraz zakwalifikowanych do finansowania w poszczególnych typach konkursów rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na młodych naukowców oraz osoby niebędące młodymi naukowcami

Konkurs	Liczba wniosków złożonych		Liczba wniosków zakwalifikowanych	
	Młodzi naukowcy	Osoby niebędące młodymi naukowcami	Młodzi naukowcy	Osoby niebędące młodymi naukowcami
MAESTRO	1	68	0	7
MINIATURA	1299	647	433	195
OPUS	725	3852	96	546
PRELUDIUM	2506	0	369	0
SONATA	1179	0	207	0
SONATA BIS	50	367	8	56
SONATINA	249	0	50	0
Ogółem	**6009**	**4934**	**1163**	**804**

* Osoby bez stopnia doktora lub osoby, które uzyskały stopień doktora do 7 lat przed datą złożenia wniosku

** Ze względu na brak danych w zestawieniu nie ujęto konkursu TANGO, konkursów ogłaszanych wspólnie z NAWA oraz SZYBKIEJ ŚCIEŻKI DOSTĘPU DO FUNDUSZY NA BADANIA NAD COVID-19.

Liczba i udział wniosków zakwalifikowanych do finansowania w poszczególnych typach konkursów rozstrzygniętych w 2025 r. w podziale na młodych naukowców* oraz osoby niebędące młodymi naukowcami

Oferta Narodowego Centrum Nauki zawiera konkursy skierowane do naukowców na określonym etapie kariery naukowej.

Laureatami konkursów PRELUDIUM, SONATINA oraz SONATA byli wyłącznie młodzi naukowcy. W przeważającej mierze byli to również laureaci konkursu MINIATURA, co wynika z faktu, iż konkursy te skierowane są przede wszystkim do grupy naukowców na wczesnych etapach kariery.

W konkursie MAESTRO ani jedna osoba wskazana we wniosku jako kierownik projektu nie była młodym naukowcem.

W konkursach OPUS (ujętych w tabeli łącznie z edycją jesienną OPUS+LAP/Weave) oraz SONATA BIS znacząco przeważali laureaci niebędący młodymi naukowcami. Osoby na wczesnych etapach kariery naukowej stanowiły w tych konkursach odpowiednio 15% i 13% laureatów.

*Osoby bez stopnia naukowego doktora lub osoby, które uzyskały stopień doktora do 7 lat przed datą złożenia wniosku
**Łącznie z OPUS+LAP/Weave

Poczytaj o projekcie

Anne-Marie Weber

Poczytaj o projekcie

Damian Rolbiecki

Poczytaj o projekcie

Sundar Rathnarajan

Etap kariery naukowej

Wśród laureatów konkursów NCN rozstrzygniętych w 2025 roku przeważały osoby na wczesnym etapie kariery naukowej. Osoby bez stopnia doktora oraz z doktoratem stanowiły łącznie 74% całkowitej liczby laureatów. Jest to grupa naukowców, która uzyskała łącznie około 46% całkowitego finansowania przeznaczonego przez NCN na projekty badawcze, stypendia doktorskie, staże oraz działania naukowe w 2025 roku Bardziej doświadczeni naukowcy ze stopniem doktora habilitowanego i tytułem profesora stanowiły 27% wszystkich laureatów, zdobywając przy tym ponad 54% całkowitej kwoty finansowania przyznanego w konkursach rozstrzygniętych przez NCN w 2025 roku.

Regulaminy poszczególnych konkursów NCN determinują udział w tych konkursach naukowców na danym etapie kariery. W konkursie PRELUDIUM mogą startować jedynie osoby bez stopnia doktora. Z kolei zgodnie z regulaminem konkursu SONATINA jest on przeznaczony dla osób, które uzyskały stopień doktora w okresie do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Konkurs ten umożliwia również złożenie wniosku tuż przed uzyskaniem doktoratu.

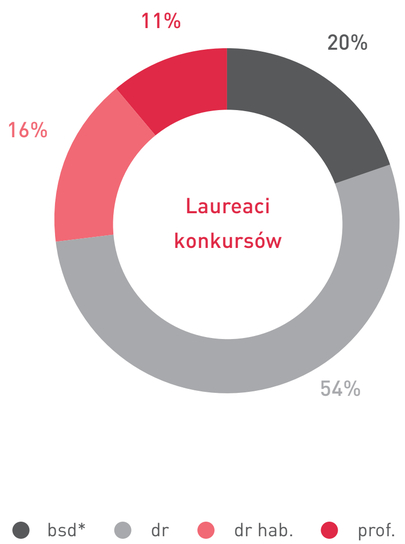
Konkurs SONATA skierowany jest do naukowców ze stopniem doktora uzyskanym nie później niż 7 lat przed złożeniem wniosku, natomiast w konkursie MINIATURA o finansowanie działania naukowego mogą ubiegać się doktorzy z co najwyżej dwunastoletnim stażem. W 2025 roku wśród wniosków zakwalifikowanych do finansowania w konkursie MINIATURA 95% było autorstwa osób ze stopniem doktora, a pozostałe 5% autorstwa doktorów habilitowanych. Osoby z doktoratem dominowały również wśród laureatów konkursów SONATINA i SONATA. Naukowcy ci zdobyli 97% spośród wszystkich projektów przyznanych w konkursach SONATA oraz 84% w konkursie SONATINA. Wśród projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursie SONATA BIS osoby ze stopniem doktora stanowiły 48% laureatów

Laureatami konkursu MAESTRO rozstrzygniętego w 2025 roku byli wyłącznie doświadczeni naukowcy z tytułem profesora.

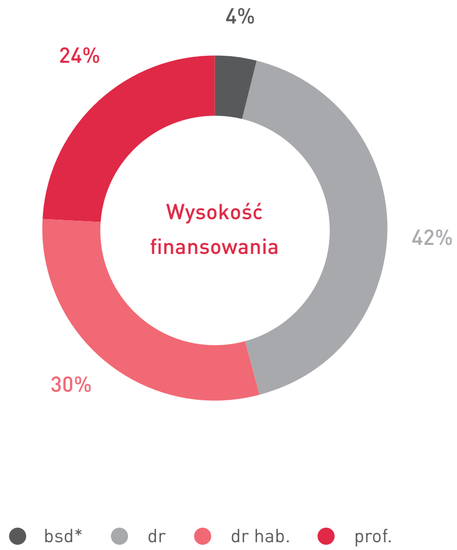
Osoby z tytułem profesora i ze stopniem doktora habilitowanego stanowiły największą grupę laureatów konkursów OPUS i OPUS+LAP/ Weave – łącznie 69%.

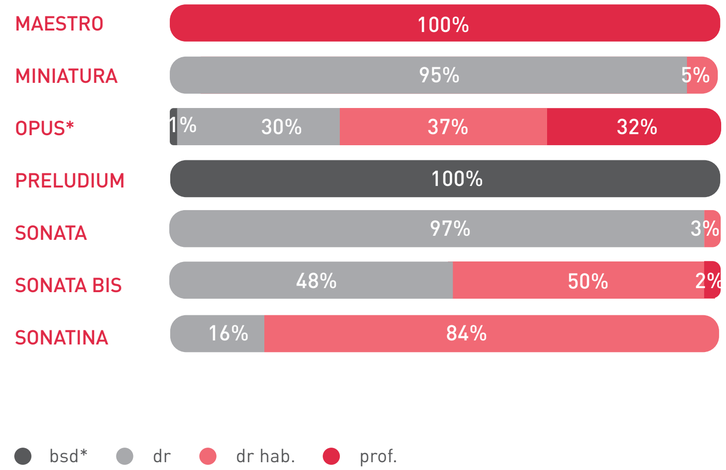
Udział naukowców na danym etapie kariery w ogólnej liczbie laureatów konkursów krajowych rozstrzygniętych w 2025 r.

Udział finansowania przyznanego laureatom na danym etapie kariery naukowej w ogólnej kwocie przyznanego finansowania w konkursach krajowych rozstrzygniętych w 2025 r.

Udział procentowy wniosków zakwalifikowanych do finansowania w konkursach NCN rozstrzygniętych w 2024 r. w podziale na stopień/tytuł naukowy kierowników projektów

*Kategoria bsd. (bez stopnia doktora) użyta w zestawieniach oznacza wnioskodawców bez stopnia naukowego doktora. W tej kategorii uwzględnione zostały m.in. osoby z tytułami zawodowymi magister, magister inżynier, lekarz medycyny lub lekarz weterynarii oraz te, które na moment złożenia wniosku oczekiwały na formalne nadanie stopnia naukowego doktora (dotyczy konkursu SONATINA)

Proces oceny wniosków

Celem działalności Narodowego Centrum Nauki jest finansowanie najlepszych badań naukowych poprzez wypracowany dwuetapowy system środowiskowej oceny wniosków (*peer review*). Rada NCN przyjęła jako ogólną zasadę uwzględnianie zarówno jakości projektu, jak i dorobku jego wykonawców, przy zachowaniu odpowiednich proporcji między tymi elementami.

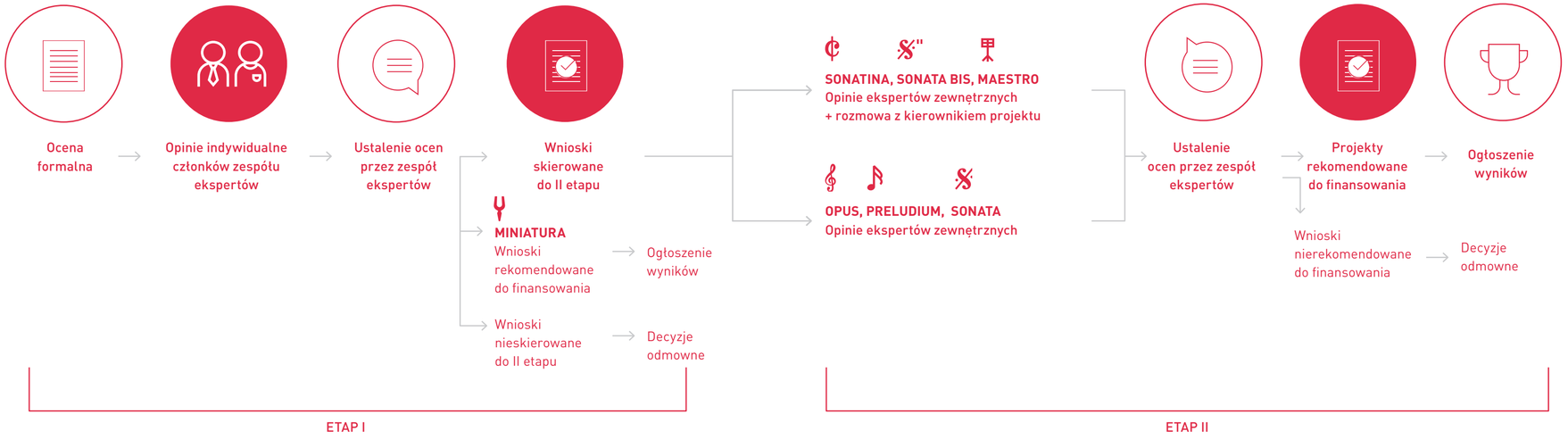
Proces oceny wniosków rozpoczyna się od oceny formalnej dokonywanej przez koordynatorów dyscyplin, która obejmuje weryfikację kompletności oraz prawidłowości przygotowania i złożenia wniosku o finansowanie projektu. Oceny merytorycznej wniosków dokonują zespoły ekspertów i przebiega ona dwuetapowo.

ETAP I

Wnioski są opiniowane przez członków zespołów ekspertów. Opinie indywidualne stanowią punkt wyjścia do dyskusji nad wnioskiem podczas pierwszego posiedzenia panelowego. Decyzja o odrzuceniu wniosku lub skierowaniu go do drugiego etapu oceny jest podejmowana kolegialnie przez zespół. Przygotowywane są listy wniosków skierowanych do II etapu oraz listy wniosków zakwalifikowanych do finansowania w konkursie MINIATURA.

ETAP II

W zależności od typu konkursu, drugi etap przebiega jednym z dwóch trybów. Wnioski złożone w konkursach OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO są opiniowane przez ekspertów zewnętrznych (recenzentów), w tym zagranicznych, których opinie są następnie omawiane przez zespół ekspertów podczas drugiego posiedzenia panelowego. Ekspertów zewnętrznych wskazują koordynatorzy dyscyplin z uwzględnieniem rekomendacji członków zespołu. W konkursach SONATINA, SONATA BIS oraz MAESTRO na II etapie oceny dodatkowo przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna.

Eksperci

W 2025 roku w NCN powołano 2092 członków zespołów ekspertów, którzy na pierwszym etapie ocenili łącznie 11 212 wniosków.

Międzydziedzinowe zespoły ekspertów powoływane są spośród ekspertów reprezentujących wszystkie działy nauki (ST, HS i NZ), międzypanelowe – dla danego działu nauk (ST, HS, NZ), natomiast panelowe – dla określonych paneli tematycznych (panele ST 1-11, HS 1-6, NZ 1-9). Każdy zespół może oceniać wnioski w jednym lub kilku konkursach w danej edycji. Przez edycję rozumieć należy konkursy, w przypadku których nabór wniosków zamykany jest w tym samym dniu. Oznacza to, że w danym panelu tematycznym może zostać powołany jeden lub więcej zespołów ekspertów. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Znaczący nakład pracy w procesie oceny wniosków wnoszą eksperci zewnętrzni oceniający wnioski na drugim etapie oceny merytorycznej. W konkursach Centrum rozstrzygniętych

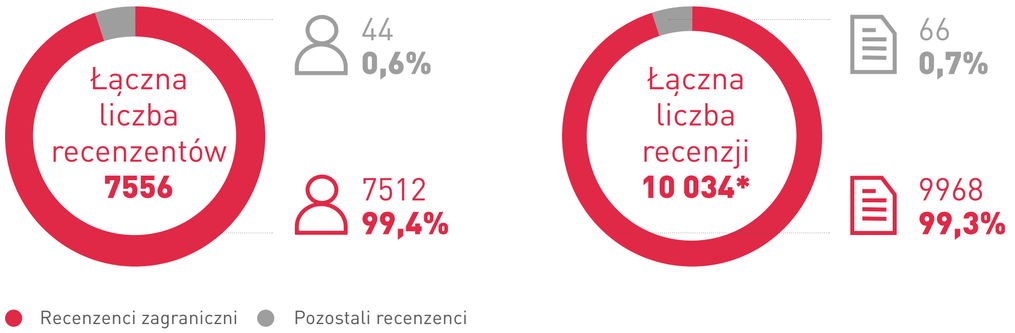
Liczba zespołów ekspertów, liczba ekspertów oraz liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2025 r.

Data ogłoszenia konkursu	Liczba zespołów ekspertów	Liczba ekspertów (w tym zagranicznych)	Liczba opiniowanych wniosków
17 czerwca 2024	6	98 (94)	486
16 września 2024	39	591 (583)	3150
16 grudnia 2024	6	105 (104)	586
3 lutego 2025	1	530	1946
17 marca 2025	38	768 (743)	5044
Ogółem	**90**	**2092 (1524)**	**11 212**

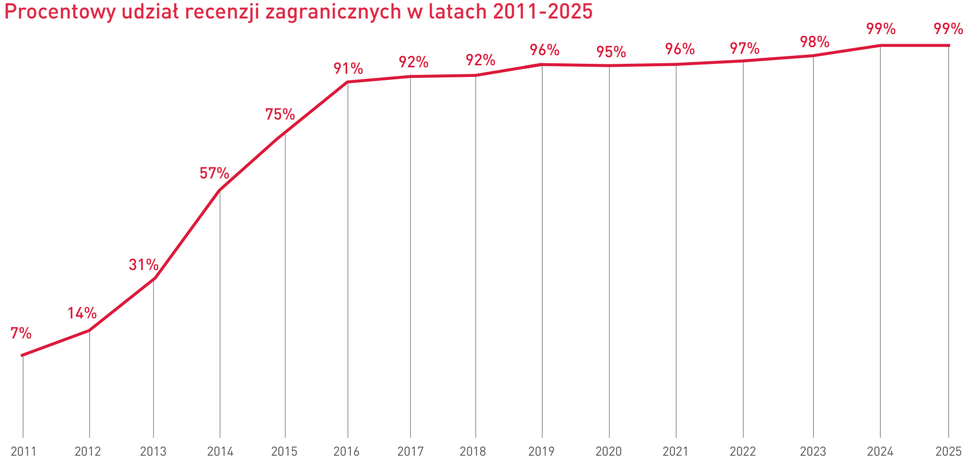
Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie własnych danych.

w 2025 roku eksperci zewnętrzni z kraju i z zagranicy przeprowadziło ewaluację 2704 wniosków dopuszczonych przez zespoły ekspertów do drugiego etapu oceny. Recenzenci krajowi i zagraniczni sporządzili łącznie 10 034 indywidualnych ocen wniosków. Odsetek recenzji zagranicznych wyniósł 99,34%.

Liczba recenzentów oraz liczba wykonanych przez nich recenzji w 2025 r.*

Procentowy udział recenzji zagranicznych w latach 2011-2025

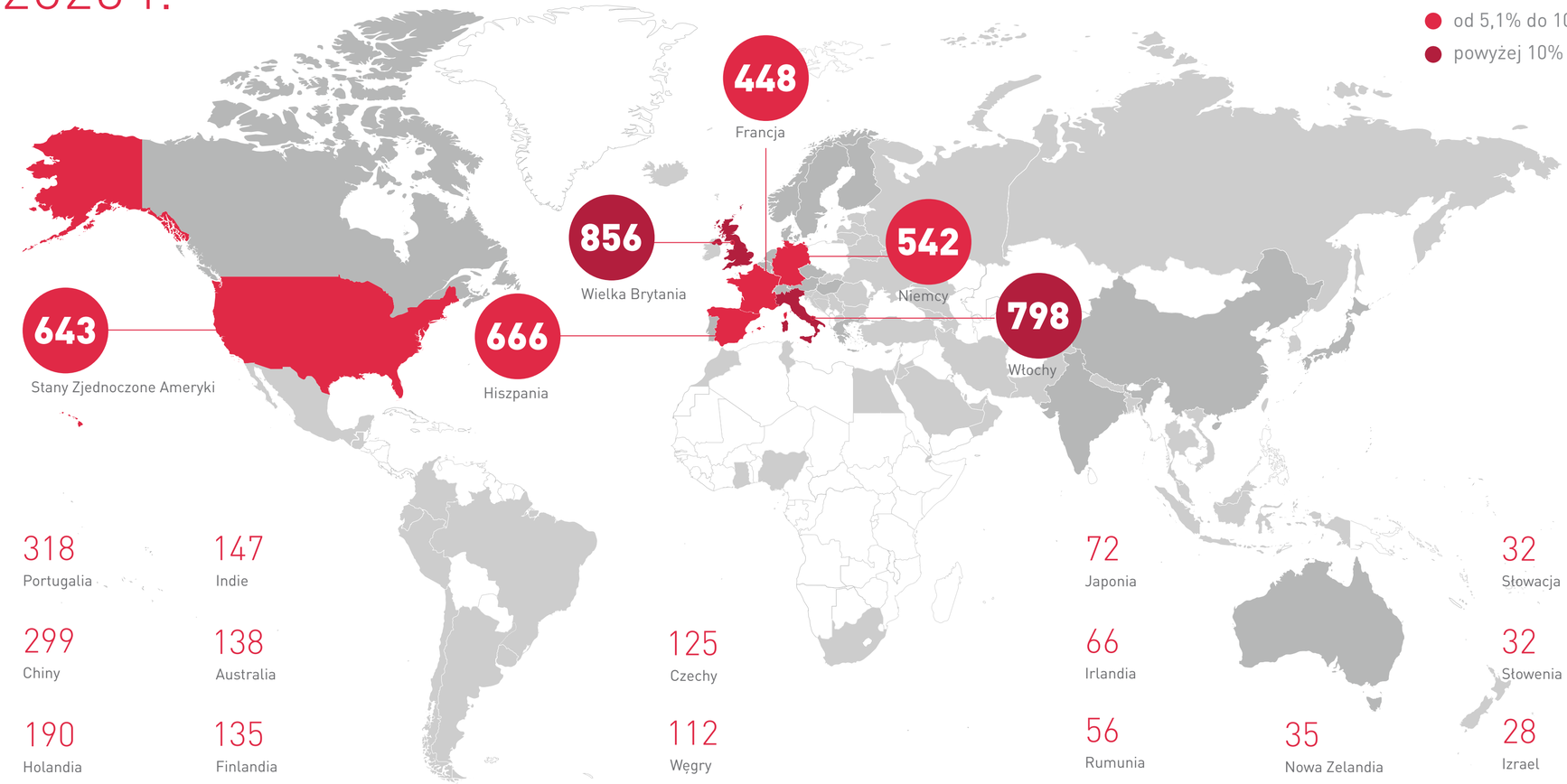

Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie własnych danych.

* Ze względu na odmienny sposób oceny w zestawieniu nie uwzględniono konkursu MINIATURA.

Recenzenci zagraniczni w konkursach

rozstrzygniętych w 2025 r. wg kraju afiliacji

25	Singapur
24	Estonia
19	Malezja
19	Meksyk
16	Chile
16	Luksemburg
16	Łotwa
12	Tajwan
11	Argentyna
11	Cypr
11	Ukraina
9	Bułgaria
9	Egipt
7	Malta
7	Republika Południowej Afryki
7	Tajlandia
5	Arabia Saudyjska
5	Islandia
5	Kolumbia
4	Armenia
4	Pakistan
4	Zjednoczone Emiraty Arabskie
3	Wietnam
2	Bangladesz
2	Czarnogóra

2	Macedonia Północna
2	Maroko
2	Nigeria
2	Oman
2	Tunezja
1	Azerbejdżan
1	Białoruś
1	Bośnia i Hercegowina
1	Dżibuti
1	Ekwador
1	Federacja Rosyjska
1	Ghana
1	Gwatemala
1	Indonezja
1	Iran (Islamska Republika)
1	Jordania
1	Katar
1	Liban
1	Nepal
1	Peru
1	Urugwaj

318 Portugalia
299 Chiny
190 Holandia
164 Szwecja
161 Kanada

147 Indie
138 Australia
135 Finlandia
132 Belgia
126 Szwajcaria

125 Czechy
112 Węgry
108 Dania
103 Austria

96 Grecja
91 Norwegia

72 Japonia
66 Irlandia
56 Rumunia
44 Chorwacja
40 Serbia

35 Nowa Zelandia
34 Brazylia
34 Litwa

32 Słowacja
32 Słowenia
28 Izrael
28 Republika Korei
28 Turcja

Komisja Odwoławcza Rady NCN

Wnioskodawca (jednostka lub osoba fizyczna) może złożyć odwołanie od decyzji dyrektora NCN w terminie 14 dni od dnia skutecznego doręczenia decyzji. Odwołania rozpatruje Komisja Odwoławcza, która została powołana przez Radę NCN.

Praca Komisji Odwoławczej Rady NCN w 2025 r.

Nadzór nad realizacją badań naukowych

Do naszych zadań należy m.in. nadzorowanie realizacji projektów badawczych, staży, stypendiów i działań naukowych oraz sposobu wydatkowania przyznanych środków finansowych. Nadzór ten obejmuje ocenę raportów cząstkowych, rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych, kontrolę w siedzibie jednostki realizującej grant, a także uprawnienie dyrektora NCN do wstrzymania lub przerwania finansowania projektów badawczych w przypadku stwierdzenia ich nieprawidłowej realizacji. Procedura weryfikacji i oceny raportów polega na kontroli poprawności realizacji projektu, stażu, stypendium lub działania pod względem formalnym i finansowym oraz sprawdzeniu ich wykonania pod względem merytorycznym.

Raporty z realizacji projektów

W 2025 roku w NCN zweryfikowano 4606 raportów rocznych za rok 2024 oraz rozliczono 2072 raporty końcowe złożone do NCN.

4606

raportów rocznych za 2024 r.

2072

raporty końcowe

Kontrola w jednostce

Kolejnym narzędziem pozwalającym na nadzór nad realizacją projektów badawczych jest możliwość przeprowadzenia przez Centrum kontroli w celu sprawdzenia zgodności realizacji projektu z zawartą umową. Kontrole przeprowadza Zespół ds. Kontroli i Audytu na podstawie rocznego planu kontroli. Projekty badawcze wyłaniamy do kontroli w drodze analizy czynników ryzyka związanych z ich realizacją. Informacje o możliwych zagrożeniach oraz niepokojących sygnałach związanych z finansowanymi projektami są gromadzone i przekazywane przez pracowników odpowiedzialnych za obsługę administracyjną i finansową projektów, a także koordynatorów dyscyplin, członków Zespołu ds. Kontroli i Audytu oraz Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji.

Procedura przewiduje również uzupełnienie planu kontroli o projekty wytypowane losowo. Kontrola projektu może odbyć się także w trybie doraźnym. Z reguły jest ona podejmowana w związku z pojawieniem się informacji o nieprawidłowym realizowaniu projektu badawczego. W skład zespołu kontrolującego wchodzi zawsze pracownik Zespołu ds. Kontroli i Audytu oraz, w zależności od programu i zakresu kontroli, ekspert finansowy i/lub naukowy.

W 2025 roku przeprowadziliśmy 64 kontrole. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Centrum zażądało od jednostek zwrotu środków finansowych o łącznej wysokości ponad 150 tys. zł.

Współpraca międzynarodowa

W 2025 roku Centrum ogłosiło siedem konkursów organizowanych we współpracy wielostronnej (konkursy ERA-Net, Partnerstwa Europejskie i inne). QuantERA – sieć koordynowana przez NCN, działająca w obszarze technologii kwantowych – złożyła wniosek do Komisji Europejskiej o grant, który umożliwi jej dalszą działalność w programie ramowym „Horyzont Europa". Kontynuowana była realizacja wielostronnego programu Weave, organizowanego we współpracy z partnerami z Austrii, Czech, Słowenii, Niemiec, Szwajcarii, Belgii-Flandrii i Luksemburga w ramach współpracy opartej o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure, LAP). Ponadto Centrum kontynuowało realizację programu POLONEZ BIS, dzięki któremu łącznie 132 utalentowanych naukowców z zagranicy zostało zaproszonych do realizacji badań w Polsce.

Współpraca dwustronna

NCN regularnie ogłasza konkursy dwustronne we współpracy z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe. Najlepsze wnioski na projekty badawcze przygotowane wspólnie przez zespoły polskie i zagraniczne wybierane są zgodnie z zasadami ustalonymi przez współpracujące agencje.

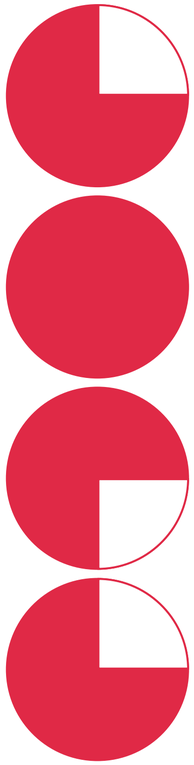
27 listopada 2025 roku rozstrzygnięto czwartą edycję konkursu SHENG organizowanego wspólnie z chińską agencją National Natural Science Foundation of China (NSFC). Zakres tematyczny konkursu obejmował nauki o życiu, wybrane dyscypliny nauk ścisłych i technicznych (ST4, ST5, ST8 i ST11) oraz nauk społecznych (HS6). Finansowanie mogły uzyskać wyłącznie projekty badawcze rekomendowane zarówno przez NCN, jak i NSFC w dwóch niezależnych, równolegle biegnących procesach oceny wniosków. W konkursie złożono 337 wniosków. Do finansowania rekomendowano 21 projektów, w tym 8 w dziedzinie nauk o życiu oraz 13 w naukach ścisłych i technicznych. Łączna kwota finansowania dla polskich zespołów wyniosła 38 mln zł.

W 2025 roku, we współpracy z Litewską Radą Naukową (*Lietuvos mokslo taryba*, LMT), rozpoczęto przygotowania do ogłoszenia czwartej edycji konkursu DAINA. Prowadzono także rozmowy z hiszpańską agencją *Agencia Estatal de Investigación* (AEI) w zakresie przygotowania podstaw do organizacji wspólnych konkursów dwustronnych, umożliwiających badaczom z Polski i Hiszpanii ubieganie się o finansowanie wspólnych projektów badawczych.

W ramach współpracy bilateralnej z Niemcami w programie Dioscuri – Centra Doskonałości Naukowej Dioscuri trwały prace nad ewaluacją kolejnych centrów doskonałości.

Przedstawiciele centrów doskonałości Dioscuri z Polski i Czech po raz pierwszy spotkali się na międzynarodowym sympozjum 30 listopada 2025 roku, które odbyło się w siedzibie Narodowego Centrum Nauki w Krakowie. W wydarzeniu uczestniczyli kierownicy centrów doskonałości, członkowie ich zespołów, koordynatorzy centrów, partnerzy naukowi z Niemiec, a także członkowie rad naukowych oraz Komitetu Dioscuri.

Spotkanie było okazją do zaprezentowania osiągnieć centrów w kwestii wyznaczania nowych standardów w swoich dziedzinach badawczych, zarówno przez kierowników zespołów badawczych, jak i naukowców na wczesnym etapie kariery. W swoim wystąpieniu inauguracyjnym wiceprezes Towarzystwa Maxa Plancka, Christian Doeller, podkreślił znaczenie skutecznej komunikacji naukowej dla prowadzenia badań na najwyższym poziomie. Zaznaczył jednak, że ostatecznie to jakość wyników badań pozostaje najważniejszym kryterium doskonałości naukowej.

Współpraca wielostronna

Co roku Centrum uruchamia także konkursy wielostronne, przeprowadzane wspólnie z zagranicznymi agencjami finansującymi badania w ramach międzynarodowych sieci wspierających określone dziedziny nauki.

W 2025 roku z dofinansowania Komisji Europejskiej na realizację projektów w ramach przeprowadzanych konkursów korzystały Partnerstwo Europejskie Biodiversa+, Partnerstwo Europejskie One Health Antimicrobial Resistance (OHAMR) oraz sieć LEAP-SE: *The Long-Term Joint EU-AU Research and Innovation Partnership on Sustainable Energy*. Pozostałe konsorcja agencji, zarówno te, które przy koordynacji i realizacji swoich zadań czerpią ze środków programu „Horyzont 2020", jak i te utworzone i działające bez wsparcia funduszy UE, prowadziły konkursy wyłącznie dzięki zaangażowaniu finansowemu agencji członkowskich.

Z dofinansowania w ramach programu finansowania badań naukowych i innowacji UE „Horyzont 2020" korzystały:
CHANSE – umowa nr 101004509, CHIST-ERA IV – umowa nr 857925, JPIAMR-ACTION – umowa nr 963864, NORFACE Governance – umowa nr 822166, QuantERA II umowa nr 101017733, InCoQFlag – umowa nr 952223, BiodivClim – umowa nr 869237, BiodivRestore – umowa nr 101003777, EN-UAC – umowa nr 875022, EN-UTC – umowa nr 101003758, M-ERA.NET 3 – umowa nr 958174, ERA-LEARN – umowa nr 811171, POLONEZ BIS – umowa nr 945339 o dofinansowanie działań „Marie Skłodowska-Curie".

Z dofinansowania w ramach programu finansowania badań naukowych i innowacji UE „Horyzont Europa" korzystały Programy: Biodiversa+ – umowa nr 101052342, ForestValue2 – umowa nr 101094340, OHAMR – umowa nr 101217154, LEAP-SE – umowa nr 101172838oraz ERA-Learn – umowa nr 101102316.

Międzynarodowe sieci z udziałem NCN

Nazwa	Liczba organizacji	Liczba krajów	Obszary badawcze wspierane przez sieć
BiodivERsA	39	25	ochrona środowiska naturalnego i zrównoważone zarządzanie bioróżnorodnością
Biodiversa+	83	41	wspieranie kształtowania i realizacji nowej polityki ochrony bioróżnorodności w Europie, monitoring bioróżnorodności
CHANSE	27	24	nauki społeczne i humanistyczne
CHIST-ERA	32	28	technologie informacyjne oraz komunikacyjne
ForestValue2	14	12	badania naukowe i innowacje związane z biogospodarką leśną w celu wzmocnienia europejskiej przestrzeni badawczej i wsparcia Europejskiego Zielonego Ładu
HERA	26	25	badania z obszaru humanistyki odpowiadające na społeczne, kulturowe oraz polityczne wyzwania współczesnej Europy
InCoQFlag	4	4	technologie kwantowe – poprzez opracowanie strategii współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie
JPIAMR (do 31 maja 2025)	31	29	lekooporność drobnoustrojów i grzybów
JPI Urban Europe	25	18	interdyscyplinarne badania odpowiadające na wyzwania współczesnych miast i obszarów zurbanizowanych
JPND	29	24	przyczyny występowania chorób neurozwyrodnieniowych, wczesne wykrywanie ich objawów oraz odpowiednie formy terapii
M-ERA.NET	49	35	nauki o materiałach oraz inżynieria materiałowa
NORFACE	25	19	nauki społeczne (dotychczas m.in. migracje, przyszłość państwa opiekuńczego oraz nierówności społeczne)
QuantERA	42	32	technologie kwantowe
Trans-Atlantic Platform for Social Sciences and Humanities (T-AP)	18	13	nauki humanistyczne i społeczne
LUKE	26	15	program na rzecz budowania i wzmacniania potencjału nauki ukraińskiej
OHAMR	53	30	Partnerstwo na rzecz badań i innowacji w obszarze leczenia antybiotykooporności
LEAP-SE	26	20	Partnerstwo na rzecz współpracy UA-UE w obszarze badań i innowacji w zakresie zrównoważonej energii.

QuantERA

QuantERA to sieć organizacji finansujących projekty badawcze, która aktywnie promuje i wspiera rozwój technologii kwantowych. Obecnie, w obrębie dwóch działających edycji, program łączy 42 organizacje z 32 krajów i od czasu swego powstania w 2016 roku jest niezmiennie koordynowany przez Narodowe Centrum Nauki.

W maju 2025 roku w Gdańsku w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, odbyła się konferencja programu QuantERA *Quantum Horizons: Science – Policy – Society*. Wydarzenie organizowane było we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komisją Europejską oraz inicjatywą *Quantum Flagship*. Konferencja w Gdańsku zgromadziła ponad 200 gości, w tym przedstawicieli środowisk akademickich, firm zaangażowanych w rozwój technologii kwantowych, agencji finansujących badania oraz innych instytucji.

W czerwcu 2025 roku oficjalnie ruszyła III edycja programu QuantERA, do której dołączył nowy partner z Korei Południowej – National Research Foundation of Korea – rozszerzając zasięg międzynarodowej współpracy programu. QuantERA III realizowana jest w nowej formule *Research and Innovation Action* (RIA) w ramach programu „Horyzont Europa", z wykorzystaniem mechanizmu wsparcia finansowego dla stron trzecich (*Financial Support to Third Parties*, tzw. grantów kaskadowych).

W tym samym miesiącu konsorcjum QuantERA ogłosiło zapowiedź piątego konkursu na międzynarodowe projekty badawcze z zakresu technologii kwantowych – *QuantERA Call 2025*. Do organizacji konkursu przystąpiło 29 krajów z łącznym budżetem szacowanym na 53 miliony euro. We wrześniu, niedługo po rozpoczęciu naboru, przeprowadzono spotkanie informacyjne online dla naukowców zainteresowanych konkursem. Nabór zakończył się 5 grudnia 2025 roku, a do konkursu zgłoszono rekordową dotychczas liczbę wniosków – 287.

Sieć kontynuowała także promocję programu oraz osiągnięć wspieranych projektów. W październiku 2025 roku na łamach magazynu „Science|Business" ukazał się artykuł o programie: *QuantERA attracts new countries and ideas*. Informacje o QuantERZE opublikowane zostały również kanałami Komisji Europejskiej, gdzie w drugiej połowie 2025 roku ukazał się artykuł na portalu CORDIS: *New Call Strengthens Europe's Quantum Leadership*. Pod koniec roku, w ramach programu opublikowano także trzy raporty: *Revised "QuantERA RRI guidelines for research community" with a focus on gender equality in research community*, *Report on cooperation with the Quantum Flagship* oraz *Report on Capacity Building Activities for Less Performing Countries*.

QUANTERA

www.quantera.eu
X: @QuantERA_EU
Facebook: QuanteraCoFund
LinkedIn: QuantERA

CHANSE

Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe (CHANSE), to kolejny, obok QuantERY, program ERA-Net Cofund, koordynowany przez NCN. Wspólne zadanie sieci 27 instytucji finansujących badania naukowe z 24 krajów europejskich to przede wszystkim ogłaszanie konkursów na międzynarodowe projekty badawcze. Do priorytetów CHANSE należy także inspirowanie współpracy między naukowcami i różnymi grupami interesariuszy, promowanie równości płci w nauce oraz wzmacnianie Europejskiej Przestrzeni Badawczej, w szczególności w krajach osiągających mniejsze sukcesy w programach ramowych UE (tzw. *widening countries*).

W 2025 roku program CHANSE kontynuował promocję sfinansowanych projektów. Na początku roku ukazały się dwa katalogi projektów przedstawiające informacje dotyczące zwycięskich konsorcjów wyłonionych w ramach konkursu: *Crisis – Perspectives from the Humanities*, organizowanego we współpracy z siecią HERA, oraz *Enhancing well-being for the future*, organizowanego we współpracy z siecią NORFACE. Równolegle, powstały strony poświęcone 20 projektom finansowanym w obu konkursach, na których można znaleźć najważniejsze informacje na ich temat. Aby ułatwić nawigację pomiędzy poszczególnymi stronami, wprowadzono narzędzie *Project Search Tool*, które pozwala na wyszukiwanie informacji dotyczących projektów za pomocą poszczególnych kategorii i filtrów.

W drugiej połowie roku opublikowany został katalog *Stories of Change* – publikacja przedstawiająca najważniejsze osiągnięcia 26 projektów finansowanych w ramach pierwszego konkursu CHANSE *Transformations – Social and Cultural Dynamics in the Digital Age*. Katalog ukazuje różnorodność rezultatów badań oraz ich znaczenie i praktyczny wpływ na rozwój nauk społecznych i humanistycznych w Europie.

We wrześniu 2025 roku w Krakowie zorganizowano *CHANSE Final Conference* – wydarzenie podsumowujące osiągnięcia projektów finansowanych w konkursie: *Transformations*. Prelegenci w swoich wystąpieniach potwierdzili kluczową rolę współpracy interdyscyplinarnej i międzynarodowej w podejmowaniu wyzwań społecznych i kulturowych związanych z transformacją cyfrową, jak również ich znaczący wpływ na kształtowanie kierunków polityki publicznej i praktycznych rozwiązań. Konferencja była okazją do zaprezentowania roli programu CHANSE jako fundamentu dla przyszłych inicjatyw europejskich w obszarze nauk społecznych i humanistycznych.

Z inicjatywy zespołu CHANSE Knowledge Exchange Facilitators, przygotowano serię krótkich filmów (*CHANSE projects video showcase*) prezentujących pięć projektów wyłonionych w konkursie spośród beneficjentów programu CHANSE: AUTO-WELF, DIGeMERGE, DigiPatch, SMARTUP i TETRARCHs. Materiały w przystępny sposób przedstawiają wyniki badań dotyczących społecznych i kulturowych aspektów transformacji cyfrowej, zwiększając ich dostępność dla szerokiego grona odbiorców.

W listopadzie w Nottingham, odbyła się konferencja *Kick-off Conference* dla projektów finansowanych w ramach konkursu *Crisis*. Wydarzenie zostało zorganizowane przez zespół *Knowledge Exchange for Slow Hope* (KESH) oraz sieć HERA, przy wsparciu CHANSE. Konferencja stanowiła oficjalną inaugurację finansowanych konsorcjów oraz stworzyła przestrzeń do współpracy i wymiany doświadczeń dotyczących humanistycznych perspektyw badania i rozumienia współczesnych kryzysów.

CHANSE.

www.chanse.org
X: @euchanse
Facebook: @euchanse
Linkedin: @euchanse

Partnerstwo Europejskie Biodiversa+

W 2025 roku NCN reprezentowało interesy Polski w partnerstwie *Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth* (Biodiversa+) współfinansowanym ze środków programu Unii Europejskiej „Horyzont Europa". Biodiversa+ stanowi europejską platformę skupiającą krajowe oraz regionalne programy badań i innowacji na rzecz ochrony i wzmacniania bioróżnorodności na Ziemi. Biodiversa+ ogłosiła do tej pory 5 konkursów na projekty badawcze. W czterech rozstrzygniętych konkursach finansowanie przyznano 138 projektom. Wyniki piątego, ogłoszonego w 2025 roku, zatytułowanego *BiodivConnect: Restoration of ecosystem functioning, integrity, and connectivity,* znane będą w październiku 2026 roku.

Od pierwszego konkursu ogłoszonego przez partnerstwo Biodiversa+ Narodowe Centrum Nauki, wraz z francuską Agence Nationale de la Recherche (ANR) pełni rolę sekretariatu koordynującego nabór i przeprowadzenie oceny merytorycznej wniosków złożonych w konkursach na szczeblu międzynarodowym. W roku 2025 NCN kontynuowało także współpracę z powołaną w 2021 roku grupą doradczą złożoną z ekspertów krajowych. Na podstawie jej rekomendacji, NCN włączyło się w aktualizację strategicznego programu badań i innowacji partnerstwa, uwzględniając przy tym diagnozę głównych luk i potrzeb badawczych w Polsce.

biodiversa+
European Biodiversity Partnership

LUKE

1 stycznia 2025 roku rozpoczął się program LUKE - *Linking Ukraine to the European Research Area*, w którym w roli partnera uczestniczy NCN. Konsorcjum, którego liderem jest niemiecka agencja DLR Project Management Agency, skupia 26 instytucji z 15 państw. Celem inicjatywy jest organizacja wspólnego konkursu na finansowanie międzynarodowych projektów badawczych z Ukrainą, wzmocnienie potencjału badawczego Ukrainy oraz transfer wiedzy i dobrych praktyk. Ogłoszenie naboru wniosków nastąpiło w lutym 2026 roku a ogłoszenie wyników planowane jest na listopad.

Partnerstwo Europejskie One Health Antimicrobial Resistance

1 czerwca 2025 roku oficjalnie rozpoczęto realizację współfinansowanego Partnerstwa Europejskiego *One Health Antimicrobial Resistance* (OHAMR), zrzeszającego 53 instytucje z 30 krajów. Partnerstwo to koordynuje i wspiera badania i innowacje w ramach interdyscyplinarnego podejścia „Jedno zdrowie" (*One Health approach*) w celu rozwiązania problemów i zmniejszenia obciążeń związanych z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe.

W listopadzie 2025 roku został ogłoszony pierwszy konkurs na międzynarodowe projekty badawcze z obszaru tematycznego *Treatments and adherence to treatment protocols*.

LEAP-SE

W 2025 roku Narodowe Centrum Nauki przystąpiło do sieci LEAP-SE: *The Long-Term Joint EU-AU Research and Innovation Partnership on Sustainable Energy* włączając się w drugi konkurs sieci na międzynarodowe projekty badawcze dotyczące transformacji energetycznej i energetyki bazującej na odnawialnych źródłach energii. Konkurs został ogłoszony w listopadzie 2025 roku, a jego wyniki zostaną opublikowane pod koniec 2026 roku.

Konkursy ogłaszane we współpracy wielostronnej

W konkursach wielostronnych naukowcy z Polski otrzymują granty na realizację projektów badawczych we współpracy z kilkoma zagranicznymi zespołami. Instytucje ogłaszające konkurs wspólnie oceniają wnioski, a następnie finansują zespoły pochodzące z właściwych dla siebie krajów. Projekty tego typu wyróżniają się nie tylko wysokim poziomem naukowym, lecz także współpracą realizowaną w międzynarodowych konsorcjach, sprzyjającą podejmowaniu kolejnych wspólnych przedsięwzięć.

Konkursy wielostronne ogłoszone w 2025 r.

Obszar	Program	Temat konkursu	Ogłoszenie	Termin składania wniosków wstępnych	Termin składania wniosków pełnych
INTER DYSCYPLINARNE	**Europejskie Partnerstwo na rzecz Bioróżnorodności Biodiversa+** **Konkurs BiodivConnect**	*Restoration of ecosystem functioning, integrity, and connectivity*	9 września 2025 r.	7 listopada 2025 r.	14 kwietnia 2026 r.
NZ	**JPND – JPco-fuND2 (Call 2025)**	*Health and social care research with a focus on the moderate and late stages of neurodegenerative diseases*	7 stycznia 2025 r.	4 marca 2025 r.	24 czerwca 2025 r.
	European Partnership on One Health AMR (EUP OHAMR Call 2026)	*Treatments and adherence to treatment protocols*	18 listopada 2025 r.	2 lutego 2026 r.	17 czerwca 2026 r.
ST	**M-ERA.NET 3 (Call 2025)**	• *Sustainable materials for energy applications* • *Innovative surfaces, coatings and interfaces* • *Advanced composites and lightweight materials* • *Functional materials* • *Materials addressing environmental challenges* • *Next generation materials for electronics*	4 marca 2025 r.	13 maja 2025 r.	19 listopada 2025 r.
	CHIST-ERA (Call 2025)	• *Science in Your Own Language*	17 lutego 2025 r.	–	15 kwietnia 2025 r.
	QuantERA III (Call 2025)	• *Quantum Phenomena and Resources Applied Quantum Science*	4 września 2025 r.	–	5 grudnia 2025 r.
	LEAP-SE Call 2026	• *AU-EU collaborative research and innovation projects on sustainable energy*	19 listopada 2025 r.	5 lutego 2026 r.	24 czerwca 2026 r.

Konkursy wielostronne rozstrzygnięte w 2025 r.

Obszar	Program	Temat konkursu	Liczba projektów współfinansowanych przez NCN	Kraje partnerskie w projektach z udziałem zespołów z Polski
INTER DYSCYPLINARNE	**Biodiversa+**	*BiodivTransform: Biodiversity and Transformative Change*	4	Austria, Belgia, Czechy, Dania, Hiszpania, Niderlandy, Niemcy, Norwegia, RPA, Rumunia, Słowacja, Węgry,
NZ	**JPND – JPco-fuND2 (Call 2025)**	*Health and social care research with a focus on the moderate and late stages of neurodegenerative diseases*	2	Francja, Irlandia, Kanada, Luksemburg, Niemcy, Turcja
ST	**CHIST-ERA IV (Call 2025)**	*Science in Your Own Language*	3	Francja, Hiszpania, Szwajcaria, Wielka Brytania
	M-ERA.NET 3 (Call 2024)	• *Sustainable advanced materials for energy* • *Innovative surfaces, coatings and interfaces* • *High performance composites* • *Functional materials* • *Materials addressing environmental challenges* • *Next generation materials for advance electronics*	7	Brazylia, Belgia, Czechy, Francja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Rumunia, Słowenia, Tajwan, Turcja

Konkursy wielostronne organizowane w oparciu o procedurę agencji wiodącej

NCN we współpracy z europejskimi agencjami finansującymi badania naukowe ogłasza konkursy wielostronne zarówno oparte o mechanizmy wsparcia zapewniane przez programy UE, jak i w oparciu o procedurę agencji wiodącej. Polega ona na wykorzystaniu krajowych konkursów, uruchamianych przez każdą z zaangażowanych instytucji, do oceny projektów międzynarodowych. Wnioski o finansowanie dwu- lub trójstronnych projektów badawczych są poddawane ocenie merytorycznej tylko w jednej instytucji – agencji wiodącej – właściwej dla jednego z uczestniczących w danym projekcie zespołów i konkurują z pozostałymi wnioskami złożonymi w konkursie (także tymi, które nie zakładają współpracy z zagranicznymi partnerami). Podobnie jak w przypadku pozostałych form współpracy NCN z zagranicznymi agencjami, każda z agencji finansuje część projektu realizowaną przez zespół z właściwego dla niej kraju.

Weave

Dzięki inicjatywie Weave w 2025 roku Narodowe Centrum Nauki kontynuowało współpracę z agencjami z Austrii, Belgii-Flandrii, Czech, Luksemburga, Niemiec, Słowenii i Szwajcarii.

Nabór dwu- lub trójstronnych wniosków Weave we wszystkich dyscyplinach nauki prowadzony jest przez NCN w dwóch konkursach, zależnie od tego, czy rolę agencji wiodącej pełni zagraniczna instytucja partnerska czy NCN:

- w konkursie Weave-UNISONO w przypadku wniosków składanych i ocenianych w zagranicznych instytucjach partnerskich jako agencjach wiodących (w 2025 roku w: FWF, FWO, GAČR, FNR, DFG, ARIS lub SNSF),

- we wrześniowej edycji konkursu OPUS (w roku 2025 – OPUS 30+LAP/Weave) w przypadku wniosków ocenianych w NCN. Wnioski OPUS LAP są oceniane łącznie z wnioskami krajowymi.

Wyniki w konkursie Weave-UNISONO są ogłaszane sukcesywnie, zgodnie z harmonogramem oceny wniosków w poszczególnych agencjach wiodących i w zależności od długości trwania procedury akceptacji ocen w agencjach partnerskich. W przypadku konkursu OPUS LAP wyniki ogłaszane są w miarę zatwierdzania rezultatów oceny merytorycznej przeprowadzonej w NCN przez instytucje partnerskie właściwe dla zagranicznych zespołów badawczych.

W kolejnych latach planowane jest poszerzenie grupy agencji zagranicznych, z którymi NCN będzie prowadził współpracę.

weave
Research funding without borders

IMPRESS-U

16 grudnia 2025 roku dyrektor NCN podjął decyzję o zakończeniu naboru wniosków w konkursie ogłoszonym w ramach programu na rzecz naukowców ukraińskich - *International Multilateral Partnerships for Resilient Education and Science System in Ukraine* (IMPRESS-U), realizowanym na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Narodowym Centrum Nauki, *National Science Foundation* (NSF), Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA), *National Research Foundation of Ukraine* (NRFU), *Latvian Council of Science* (LCS), *Research Council of Lithuania* (LMT), *Estonian Research Council* (ETAG), *National Academy of Sciences* (NAS) oraz *Office of Naval Research Global* (ONRG). Rolę agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosków w konkursie pełniła amerykańska agencja NSF.

Głównym celem programu IMPRESS-U było wspieranie wybitnych badań naukowych i technicznych oraz edukacji i innowacji poprzez współpracę międzynarodową, przy jednoczesnym promowaniu i stymulowaniu integracji ukraińskich naukowców z globalnym środowiskiem naukowym. W Polsce do udziału w konkursie zaproszone zostały zespoły badawcze, które z zespołami badawczymi z Ukrainy i Stanów Zjednoczonych (opcjonalnie również z Litwy, Łotwy lub Estonii) zaplanowały realizację badań w ramach wspólnego projektu.

Program POLONEZ BIS

W 2025 roku Centrum kontynuowało realizację programu POLONEZ BIS, współfinansowanego ze środków programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020" w ramach działań „Marie Skłodowska-Curie". Program umożliwia doświadczonym naukowczyniom i naukowcom z zagranicy prowadzenie badań podstawowych w wybranych przez nich polskich instytucjach przez 24 miesiące.

W roku 2025 projekty badawcze w ramach trzech edycji konkursów POLONEZ BIS realizowało 132 badaczek i badaczy zatrudnionych w 55 polskich instytucjach naukowych. W ramach programu kontynuowano także cykl indywidualnych wielosesyjnych procesów coachingowych poświęconych kluczowym umiejętnościom laureatów, zgodnie z dokumentem Komisji Europejskiej *The European Competence Framework for Researchers*. Szkolenia prowadziły ekspertki z certyfikacją International Coaching Federation. Do końca roku coaching zakończyły 82 osoby.

NCN zapewniało także wsparcie w realizacji projektów, monitorując ich przebieg i pomagając naukowcom we wprowadzaniu niezbędnych zmian. Oceniono sprawozdania składane po zakończeniu pierwszych 12 miesięcy realizacji projektów oraz przeprowadzono ocenę formalną i finansową 35 raportów końcowych przekazanych następnie do oceny merytorycznej ekspertom Centrum.

Dane przekazywane w raportach potwierdzają rosnący dorobek naukowy badaczy realizujących projekty w ramach programu. Do końca 2025 roku badania prowadzone w ramach POLONEZ BIS zaowocowały 242 publikacjami naukowymi, w tym 214 artykułami w czasopismach, 15 rozdziałami w monografiach, 2 monografiami oraz 11 publikacjami w recenzowanych materiałach pokonferencyjnych. Zapewniono otwarty dostęp do 695 zbiorów danych eksperymentalnych (*open access datasets*), aby umożliwić ponowne wykorzystanie wyników badań oraz rozwój otwartej nauki.

Działania promocyjne koncentrowały się na prezentacji realizowanych badań i ich rezultatów. We współpracy z partnerami programu na blogu popularnonaukowym www.polonezbis.pl opublikowano 25 artykułów przedstawiających projekty oraz sylwetki ich kierowników.

Oparte na rezultatach projektów trzy krótkie filmy dokumentalne poświęcone badaniom nad zmianami w ekosystemie Morza Bałtyckiego, wykorzystaniem nowych technologii w nauczaniu chemii oraz zależnościami pomiędzy wilkami, jeleniami i rozprzestrzenianiem boreliozy, spotkały się z zainteresowaniem mediów lokalnych i redakcji ogólnopolskich.

POLONEZ BIS

www.polonezbis.eu
LinkedIn: @polonez-bis
Dane statystyczne ze Wspólnotowego Serwisu Informacyjnego Badań i Rozwoju Komisji Europejskiej CORDIS

Fundusze EOG i fundusze norweskie

W 2025 roku zakończyła się realizacja programu „Badania podstawowe" w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021. Do marca 2025 roku trwała inicjatywa bilateralna *HarSval: Harmonisation of the Svalbard cooperation* w obszarze badań polarnych, realizowana przez konsorcjum 25 instytucji naukowych z Polski i Norwegii. W kwietniu 2025 roku zakończyła się natomiast bilateralna inicjatywa *Science & Society: bilateral initiative in social sciences, arts and humanities* w obszarze badań humanistycznych i społecznych. Była ona realizowana przez konsorcjum składające się z 22 instytucji z Polski i Norwegii i obejmowała działania mające na celu współpracę naukowców z sektorem pozaakademickim, pozwalające na transfer wiedzy do społeczeństwa, wspieranie społeczeństwa obywatelskiego i wykorzystanie wyników projektów badawczych w procesach decyzyjnych.

W 2025 roku wystartowała w Polsce kolejna edycja funduszy norweskich i EOG. Na mocy *Memorandum of Understanding* podpisanego 23 kwietnia 2025 roku pomiędzy Polską a Norwegią, Islandią i Liechtensteinem NCN po raz kolejny zostało operatorem programu „Badania podstawowe" w IV edycji funduszy norweskich i EOG na lata 2021-2028. Program będzie finansował badania podstawowe, szczególnie wspierając badania polarne oraz nauki humanistyczne i społeczne, z uwzględnieniem priorytetów IV edycji funduszy norweskich i EOG:

- zielona transformacja Europy;
- demokracja, rządy prawa i prawa człowieka;
- włączenie społeczne i odporność.

Ważnym aspektem programu „Badania podstawowe" będzie wsparcie dwóch grup beneficjentów: naukowców na wczesnym etapie kariery oraz kobiet prowadzących badania, ze szczególnym uwzględnieniem ich roli jako liderów międzynarodowych projektów badawczych realizowanych z partnerami z Norwegii, Islandii i Liechtensteinu.

Iceland Liechtenstein Norway grants
Norway grants

Otwarta nauka

NCN od lat aktywnie wspiera i rozwija ideę otwartej nauki. W 2020 roku opracowaliśmy politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych, określającą zasady i oczekiwania wobec naszych beneficjentów. W 2025 roku nastąpiła aktualizacja tych zasad, czego konsekwencją jest rezygnacja z obowiązku publikowania wyłącznie w modelu *Open Access* (OA). Pomimo że nadal pozostaje on rekomendowany, obecnie w raportach można uwzględniać również artykuły opublikowane w modelu zamkniętym. Zmiana objęła zarówno konkursy ogłoszone od września 2025 roku, jak i projekty w trakcie realizacji. Koszty publikacji w otwartym dostępie (APC), także w czasopismach hybrydowych, nadal można pokrywać w ramach 2% kosztów bezpośrednich (tzw. koszty pośrednie OA). NCN będzie monitorowało stosowanie wciąż zalecanych ścieżek OA. W konkursach międzynarodowych obowiązują zasady partnerów, a w części programów pozostają w mocy restrykcyjne wymogi OA. NCN podkreśla znaczenie otwartej nauki i rekomenduje m.in. zieloną ścieżkę OA (deponowanie manuskryptów w repozytoriach dziedzinowych lub instytucjonalnych). Obowiązek udostępniania danych badawczych zgodnie z zasadami FAIR pozostaje bez zmian.

NCN wspiera także wysokie standardy w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego zarządzania danymi badawczymi poprzez stosowanie planów zarządzania danymi badawczymi (*Data Management Plan*, DMP). Jednocześnie NCN udostępnia cztery szkolenia typu MOOC, dostępne na platformie NAVOICA.pl. W 2025 roku została uruchomiona również anglojęzyczna wersja kursu podstawowego dla naukowców finansowana ze środków projektu EOSC Focus, finansowanego przez Komisję Europejską w ramach programu „Horyzont Europa".

Partnerstwo Europejskie EOSC

W związku z działaniami NCN w zakresie otwartej nauki, w szczególności odpowiedzialnego i bezpiecznego zarządzania danymi badawczymi, Ministerstwo Nauki powierzyło Centrum w 2021 roku koordynację udziału Polski w partnerstwie European Open Science Cloud (EOSC). EOSC to szeroka inicjatywa zmierzająca do stworzenia w Europie godnego zaufania, wirtualnego i federacyjnego środowiska służącego współpracy naukowej ponad podziałami instytucjonalnymi, krajowymi i dyscyplinarnymi. Jej celem jest umożliwienie naukowcom łatwego i bezpiecznego przechowywania, udostępniania i ponownego wykorzystania obiektów cyfrowych używanych w badaniach naukowych, takich jak publikacje, dane i oprogramowanie, zgodnie z zasadami FAIR (ang. *Findable* – możliwe do znalezienia, *Accessible* – dostępne, *Interoperable* – interoperacyjne, *Reusable* – możliwe do ponownego użycia).

W ramach tych zadań NCN jest odpowiedzialne za reprezentowanie Polski w *EOSC Steering Board* oraz – jako Krajowa Organizacja Przedstawicielska – w *EOSC Association*. Jednocześnie NCN angażuje krajowe środowisko naukowe na rzecz współpracy europejskiej w ramach EOSC, nadzoruje realizację szkoleń MOOC na platformie NAVOICA dotyczących zarządzania danymi badawczymi, koordynuje Sieć EOSC-PL, prowadzi stronę internetową eosc.gov.pl oraz organizuje wydarzenia informujące o inicjatywie EOSC.

Jednym z najważniejszych zadań NCN jest koordynacja polskiego węzła EOSC-PL (eosc.pl). Węzeł EOSC-PL, wraz z 12 innymi węzłami z całej Europy, w lutym został wybrany do uczestnictwa w budowaniu Federacji EOSC, czyli współtworzenia przez NCN i polskie jednostki naukowo-badawcze zasad i mechanizmów funkcjonowania Federacji EOSC. Wyboru węzłów dokonał EOSC *Tripartite Governance*, tj. Komisja Europejska, *EOSC Steering Board* i *EOSC Association* (eosc.eu).

Kliknij „Zobacz film", aby zobaczyć przykład zastosowania platformy EOSC-PL w analizie danych środowiskowych z wykorzystaniem rozproszonych zasobów Federacji EOSC.

Materiał pokazuje, jak naukowcy mogą łączyć dane z różnych europejskich źródeł, aby badać i prognozować zagrożenie zakwitami sinic w Bałtyku. Na przykładzie tego procesu zaprezentowano drogę od zebrania i uporządkowania danych, przez ich analizę, po tworzenie map ryzyka wspierających prognozowanie środowiskowe.

Partnerstwo na rzecz transformacji społecznych i odporności

W 2025 roku NCN koordynowało przygotowania do uruchomienia Partnerstwa Europejskiego *Social Transformations and Resilience* (STAR). Celem partnerstwa jest wspieranie badań nad transformacjami społecznymi wynikającymi ze zmian klimatycznych, demograficznych, postępu technologicznego oraz niespodziewanych kryzysów, takich jak wojna czy pandemia.

Obszary tematyczne partnerstwa obejmują:

- wspieranie modernizacji systemów ochrony społecznej i podstawowych usług,
- kształtowanie przyszłości pracy,
- wspieranie edukacji i rozwoju umiejętności,
- przyczynianie się do sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej.

W przygotowanie partnerstwa obecnie jest zaangażowanych obecnie ponad 50 organizacji z 25 państw członkowskich i stowarzyszonych UE, w tym ministerstwa i agencje finansujące naukę, instytuty badawcze oraz organizacje pozarządowe.

Planowane działania STAR obejmują konkursy na międzynarodowe projekty badawcze, programy szkoleniowe, warsztaty oraz wydarzenia wspierające współpracę pomiędzy finansowanymi konsorcjami i szerokim gronem interesariuszy, w tym twórcami polityk publicznych, biznesem czy organizacjami pozarządowymi. Partnerstwo będzie również wzmacniać powiązania między projektami a infrastrukturą badawczą oraz promować otwartą naukę, a także podejmować działania na rzecz poprawy dostępu do danych administracyjnych.

Faza przygotowawcza potrwa do końca 2026 roku, a w pełnym wymiarze partnerstwo będzie funkcjonować w latach 2027–2036.

Nagroda Narodowego Centrum Nauki 2025

Gala wręczenia Nagrody NCN odbyła się 15 października 2025 roku w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha.

Nagroda NCN to najbardziej prestiżowe wyróżnienie dla naukowczyń i naukowców do 12 lat od uzyskania stopnia doktora, prowadzących badania podstawowe. Najważniejszym kryterium, jakim kieruje się kapituła oceniająca osiągnięcia kandydatów do nagrody, jest ich doskonałość naukowa i międzynarodowa rozpoznawalność. Prawo do zgłaszania kandydatek i kandydatów do nagrody w tej edycji miało ponad 3800 badaczek i badaczy. Wpłynęło 185 zgłoszeń dla 125 kandydatur.

Laureatka nagrody w obszarze nauk o życiu, dr hab. Łucja Kowalewska, prof. UW, pracuje na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego i zajmuje się biologią komórki roślinnej, w szczególności strukturą i dynamiką błon plastydowych, których organizacja ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania komórki, m.in. dla biogenezy plastydów i efektywności fotosyntezy. Zespół prof. Kowalewskiej analizuje, w jaki sposób struktura błon wpływa na ich funkcje biologiczne oraz jakie mechanizmy molekularne i fizykochemiczne sterują ich przemianami.

Prof. Maciej Stolarski z Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, laureat w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, bada zjawisko mentalnych podróży w czasie. Dostarczył empirycznych dowodów na kluczową rolę myślenia wykraczającego poza chwilę obecną dla jakości i efektywności ludzkiego życia. Dorobek naukowca, łączący psychologię poznawczą, osobowościową i pozytywną, ma znaczący wpływ na rozwój badań nad psychologią czasu.

Laureat nagrody w obszarze nauk ścisłych i technicznych, dr hab. Bartosz Szyszko, jest profesorem na Uniwersytecie Wrocławskim, specjalizującym się w chemii supramolekularnej. Zespół prof. Szyszko zajmuje się syntezą i badaniem rotaksanów, katenanów i węzłów molekularnych, czyli cząsteczek splecionych mechanicznie, przypominających ogniwa łańcucha. Takie układy mają zupełnie inne właściwości, dynamikę i reaktywność niż związki znane z klasycznej chemii. Osiągnięcia jego grupy badawczej obejmują m.in. opracowanie nowych metod tworzenia struktur o nietrywialnej topologii, w tym z wykorzystaniem klastrów jonów metali jako szablonów konstrukcyjnych. Naukowcy odkryli także nowy typ ruchu molekularnego w rotaksanach, nazwany „trzepotaniem".

Bartosz Szyszko

Zobacz film

Łucja Kowalewska

Zobacz film

Maciej Stolarski

Zobacz film

Promocja

Ważną częścią naszej działalności jest upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. Zadanie to realizowaliśmy w 2025 roku poprzez szereg działań o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym. Informacje o ogłaszanych i rozstrzyganych na bieżąco konkursach oraz podejmowanych przez Centrum inicjatywach rozpowszechnialiśmy zarówno przy użyciu internetowych, jak i tradycyjnych narzędzi komunikacji, a także poprzez organizację i aktywne uczestnictwo w różnego rodzaju inicjatywach popularyzujących naukę.

Dni Narodowego Centrum Nauki 2025 w Rzeszowie

12 i 13 maja w Rzeszowie odbyła się jedenasta edycja Dni Narodowego Centrum Nauki. Współorganizatorem wydarzenia był Uniwersytet Rzeszowski, a partnerami – Miasto Rzeszów i Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie oraz instytucje akademickie i naukowe z regionu: Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Przemyślu, Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa, a także Podkarpackie Centrum Innowacji.

Dni NCN rozpoczęliśmy od dyskusji o roli nowych technologii w rozwoju badań naukowych oraz o umiędzynarodowieniu nauki i otwartych danych badawczych. Pierwszy blok tematyczny był poświęcony wykorzystaniu sztucznej inteligencji w nauce oraz refleksji o tym, w jaki sposób AI zmienia sposób prowadzenia badań. Wykład wprowadzający do panelu pt. „Sztuczna inteligencja dla nauki: Czy nowe technologie przybliżają nas do prawdy?" wygłosiła prof. Katarzyna Budzyńska z Politechniki Warszawskiej. Uczestnicy panelu wspólnie omawiali sposoby, w jakie wykorzystywana jest sztuczna inteligencja przy prowadzeniu badań naukowych, jakie szanse i zagrożenia związane z jej wykorzystaniem w nauce już są widoczne oraz jakie mogą być w przyszłości.

W drugim bloku tematycznym skupiono się na kwestii umiędzynarodowienia nauki oraz otwartości danych badawczych. W wykładzie wprowadzającym do panelu dr hab. Anna Siewierska z Uniwersytetu Rzeszowskiego mówiła o tym, czym jest międzynarodowość w nauce, jakie są cele jej umiędzynarodowienia oraz jak kontekst kulturowy, dyscyplinarny oraz polityczno-ideologiczny wpływają na podejście do międzynarodowości. W rolę moderatorki panelu

Zobacz film

dyskusyjnego wcieliła się prof. Małgorzata Kossowska z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyskusja skupiła się na potrzebie budowania długofalowych strategii internacjonalizacji i wspierania otwartości nauki. Paneliści zgodzili się, że kluczem do zwiększenia poziomu umiędzynarodowienia polskiej nauki jest nie tylko infrastruktura badawcza, ale przede wszystkim inwestycja w mobilność naukowców, kompetencje umożliwiające im skuteczne podejmowanie współpracy z badaczami z zagranicy oraz partnerstwa międzynarodowe. Zwracano również uwagę na rolę otwartego dostępu do danych oraz ich transparentności jako podstawy zaufania i postępu w nauce.

12 maja, w ramach Dni NCN, odbyło się otwarte spotkanie z Radą Narodowego Centrum Nauki zatytułowane „Granty NCN – fakty i mity", poświęcone procesowi ubiegania się o granty NCN, a także najczęstszym wątpliwościom i problemom zgłaszanym przez badaczy pracujących w Polsce. Spotkanie odbyło się w formule panelu dyskusyjnego z udziałem członków Rady NCN. Paneliści zmierzyli się z pytaniami o to, co jest najistotniejsze w przygotowaniu wniosku, jak przeciwdziałać zniechęceniu niepowodzeniami czy też jakie zmiany proceduralne w kontekście realizacji projektów NCN są oczekiwane przez środowisko. W toku dyskusji uczestnicy poruszyli również tematy związane z deregulacją i elastycznością w realizacji projektów, w szczególności w zakresie zarządzania budżetem projektowym. Ważnym elementem debaty była kwestia wsparcia mniejszych ośrodków, dla których – jak podkreślono – Dni NCN mają być także platformą wyrównywania szans.

Dni NCN to również część warsztatowa, podczas której blisko 150 naukowców oraz osób zaangażowanych w planowanie i obsługę administracyjną badań miało okazję podnieść swoje kompetencje w zakresie planowania projektów badawczych, przygotowania wniosków, budżetów oraz planów zarządzania danymi.

Wydarzenia promujące programy i partnerstwa międzynarodowe w 2025 r.

W marcu w Krakowie odbyły się trzy wydarzenia strategiczne dla przyszłości Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (EOSC). Dwa pierwsze spotkania: **obrady Rady Sterującej EOSC** oraz ***EOSC European Tripartite Event***, będące posiedzeniem trójstronnego komitetu zarządzającego EOSC, miały miejsce odpowiednio 24 i 25 marca i zostały zorganizowane w ramach prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej. Zgromadziły ekspertów Partnerstwa EOSC, Komisji Europejskiej oraz Stowarzyszenia EOSC, reprezentujących 42 państwa członkowskie i stowarzyszone z programem „Horyzont Europa", a ich celem było omówienie kluczowych zagadnień związanych z udostępnianiem danych badawczych i zasobów cyfrowych w Europie oraz dalszych kroków w kierunku wypracowania modelu funkcjonowania i trwałości EOSC po 2027 roku. 25 marca odbył się również *EOSC National Tripartite Event Poland 2025*, w którym wzięło udział 24 ekspertów reprezentujących 14 instytucji badawczych, 4 organizacje finansujące naukę oraz 6 infrastruktur badawczych.

7 maja w Gdańsku odbyła się międzynarodowa **konferencja *Quantum Horizons: Science – Policy – Society***. Wydarzenie było poświęcone technologiom kwantowym, współpracy naukowej i politykom publicznym w tej dziedzinie. Konferencja zgromadziła ponad 250 uczestników z całej Europy, w tym przedstawicieli środowisk akademickich, firm zaangażowanych w rozwój technologii kwantowych, agencji finansujących badania oraz innych instytucji. Ważnym punktem konferencji była prezentacja założeń nowego programu QuantERA III. Spotkanie zostało zorganizowane przez sieć QuantERA i MNiSW, we współpracy z europejską inicjatywą *Quantum Flagship*, w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.

17 i 18 czerwca w siedzibie NCN spotkali się członkowie grup węzłów kandydackich zaangażowanych w fazę pilotażową Federacji EOSC (ang. *EOSC Federation Build-up Group*). Celem spotkania było omówienie postępów oraz uzgodnienie kolejnych etapów w tworzeniu Federacji. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 ekspertek i ekspertów reprezentujących 13 kandydackich węzłów Federacji EOSC oraz węzeł europejski *EOSC EU Node*. Pracowali oni nad przygotowaniami do inauguracji Federacji podczas listopadowego sympozjum EOSC.

8 i 9 września w Krakowie odbyła się międzynarodowa **konferencja programu CHANSE**, koordynowanego przez NCN. Podczas wydarzenia pod hasłem „We Are CHANSE" zaprezentowano wkład 26 projektów finansowanych w konkursie CHANSE *Transformations* w rozwój badań podstawowych. Wydarzenie było platformą dla inspirujących dyskusji, interaktywnych warsztatów oraz możliwości nawiązywania kontaktów naukowych. W spotkaniu uczestniczyli laureaci programu CHANSE, kluczowi interesariusze oraz przedstawiciele agencji finansujących badania i Komisji Europejskiej.

W dniach 3–5 listopada w Brukseli odbyło się **sympozjum EOSC**, podczas którego oficjalnie zadebiutowała Federacja EOSC. To kolejny krok w tworzeniu otwartego europejskiego cyfrowego środowiska badawczego. Wydarzenie zgromadziło ponad 500 uczestników z 36 krajów, w tym reprezentantów Komisji Europejskiej, członków krajowych, tematycznych i e-infrastrukturalnych węzłów EOSC, naukowców oraz ekspertów w obszarze zarządzania danymi i usługami badawczymi. Program wydarzenia obejmował 21 sesji, inspirujące dyskusje oraz prezentacje trzynastu kandydackich, pionierskich węzłów EOSC, a także węzła europejskiego *EOSC EU Node*. Węzeł krajowy EOSC Polska reprezentowali przedstawiciele organizacji aktywnie zaangażowanych w jego współtworzenie: NCN, Politechniki Gdańskiej, Cyfronetu Akademii Górniczo-Hutniczej oraz Instytutu Oceanologii PAN. Wydarzenie zorganizowało Stowarzyszenie EOSC (eosc.eu) przy wsparciu projektów *EOSC Gravity* i *EOSC Focus*, finansowanych przez Komisję Europejską i w których NCN jest partnerem konsorcjum.

3 i 4 listopada odbyło się pierwsze międzynarodowe **sympozjum Dioscuri**, które zgromadziło liderów centrów doskonałości naukowej Dioscuri z Polski i Czech, członków ich zespołów badawczych, koordynatorów administracyjnych centrów, partnerów badawczych z Niemiec oraz przedstawicieli naukowych ciał doradczych. W obradach brali udział także przedstawiciele świata dyplomacji, w tym delegaci niemieckiego Federalnego Ministerstwa Edukacji i Badań Naukowych oraz Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Sportu Republiki Czeskiej. Organizacje finansujące badania były reprezentowane przez dyrekcję i koordynatorów programu Dioscuri z Towarzystwa Maxa Plancka i NCN. Celem spotkania było zaprezentowanie najnowszych osiągnięć zespołów badawczych centrów Dioscuri, a także dyskusje i szkolenia na temat komunikacji naukowej. Sympozjum było również okazją do omówienia oczekiwań wobec programu Dioscuri z perspektywy środowisk naukowych w Polsce, Niemczech i Czechach, a także dotychczasowych osiągnięć programu, które mogą stanowić inspirację dla tego typu inicjatyw w przyszłości.

Wydarzenia z udziałem NCN

Od 20 do 25 maja w Krakowie i online odbył się ***Copernicus Festival***, którego hasłem przewodnim była „Tajemnica". NCN było jednym z partnerów tego przedsięwzięcia, a laureaci naszych konkursów uczestniczyli w dyskusjach. Celem festiwalu jest popularyzacja nauki i wyjaśnianie jej wpływu na życie społeczne. Festiwal, skierowany do szerokiej publiczności, współtworzą Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Fundacja Centrum Kopernika, Fundacja Tygodnika Powszechnego oraz wydawca „Tygodnika Powszechnego". Kolejne edycje wydarzenia odbywają się cyklicznie od 2014 roku.

W dniach 4–6 czerwca odbyła się **konferencja *Europe and Mobilities: Challenges and Opportunities for Socio-Economic Transformations***, zorganizowana w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE. Wydarzenie organizowali Centrum Doskonałości w Naukach Społecznych oraz Ośrodek Badań nad Migracjami UW, a NCN był jednym z partnerów wydarzenia. Konferencja zgromadziła naukowców, decydentów politycznych oraz przedstawicieli organizacji międzynarodowych i pozarządowych, którzy dyskutowali o kluczowych wyzwaniach społeczno-gospodarczych w Europie. W programie zaplanowano wystąpienia ekspertów oraz siedem sesji tematycznych poświęconych m.in. demografii, migracjom, transformacji cyfrowej i energetycznej oraz przyszłości demokracji. Centrum współorganizowało dwa panele tematyczne: „Perspektywy Europejskiego Obszaru Badawczego z zakresu nauk humanistycznych i społecznych", poświęcony roli Europy w rozwoju platform cyfrowych oraz ich wpływowi na dobrostan człowieka i planety, oraz „Szanse i wyzwania: młodzi naukowcy w projektach międzynarodowych".

17 czerwca w Biurze NCBR w Brukseli odbyła się **konferencja *Towards a Fair Green Transition – Harnessing Research & Innovation for Social Impact***. Wydarzenie poświęcone było roli badań i innowacji, szczególnie z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, we wspieraniu przemian społecznych, tworzeniu polityk ograniczających nierówności i kształtowaniu odpornego społeczeństwa. Konferencja została zorganizowana przez biura łącznikowe krajów Grupy Wyszehradzkiej we współpracy z NCN, koordynatorem proponowanego Partnerstwa Social Transformations and Resilience powstającego w ramach programu „Horyzont Europa". Konferencja była okazją do przedstawienia i omówienia założeń Partnerstwa.

2–4 września w Karpaczu odbyło się **XXXIV Forum Ekonomiczne**, konferencja gromadząca ponad 6000 uczestników ze świata polityki, gospodarki, nauki i mediów. Hasłem przewodnim tegorocznej edycji było: „Czas transformacji – jaka będzie Europa przyszłości?". NCN przygotowało dwa panele dyskusyjne: „Nauka w działaniu. Od badań podstawowych do praktycznych rozwiązań" oraz „Nauka jako inwestycja. Jak wygrać przyszłość?". Przedstawiciele Centrum byli również dostępni do dyspozycji uczestników na stoisku w pawilonie organizowanym przez MNiSW.

Jesienią Fundacja Polonium zorganizowała dwa wydarzenia skupiające lokalne społeczności polskich naukowców pracujących poza granicami kraju. 15 września w Cambridge, w Wielkiej Brytanii jak co roku spotkali się naukowcy, przedsiębiorcy i innowatorzy pracujący w tym kraju. Podobne wydarzenie miało miejsce 8 listopada w murach Massachusetts Institute of Technology w Cambridge w USA. Spotkanie odbyło się pod hasłem „Neurobiologia – od cząsteczek do świadomości" i zgromadziło osoby zajmujące się neuronauką molekularną i komórkową, poznaniem, świadomością, inżynierią i medycyną translacyjną. NCN jako partner obu wydarzeń przedstawił uczestnikom możliwości rozwoju kariery naukowej oferowane naukowcom z zagranicy dzięki polskiemu systemowi grantowemu.

W dniach 19-21 listopada w Warszawie odbył się I Narodowy Kongres „Nauka dla biznesu", który połączył środowisko naukowe, biznes i administrację publiczną. Rozmowy skupiły się wokół mechanizmów transferu technologii, wdrażania innowacji i budowy gospodarki opartej na wiedzy. Organizatorami kongresu byli Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Sieć Badawcza Łukasiewicz. NCN jako partner wydarzenia zorganizował panel dyskusyjny pt. „Badania podstawowe w rozwijaniu innowacyjności polskiej gospodarki. Jak przyspieszyć transfer wiedzy?". W dyskusji wzięli udział naukowcy, którzy na co dzień pracują w polskich jednostkach naukowych i prowadzą badania o charakterze fundamentalnym w różnych dziedzinach wiedzy, a jednocześnie mają różne doświadczenia związane z komercjalizacją wyników badań lub ich potencjalnym wpływem na społeczeństwo.

Szkolenia i warsztaty

Przez cały rok organizowaliśmy **szkolenia, warsztaty i webinary** dla wnioskodawców zainteresowanych udziałem w konkursach krajowych i międzynarodowych NCN, pracowników administracyjnych jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę grantów, a także szkolenia dla „data stewardów" i osób odpowiedzialnych w jednostkach naukowo-badawczych za politykę otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych.

W ciągu całego roku zorganizowaliśmy:

1

szkolenie dla młodych naukowców - laureatów konkursu PRELUDIUM 24

11

szkoleń, spotkań i warsztatów dla naukowców i pracowników administracyjnych instytucji naukowych na temat otwartych danych badawczych i EOSC

1

nowe szkolenie na platformie NAVOICA, łącznie na platformie dostępnych jest 5 szkoleń z zakresu zarządzania danymi badawczymi – cztery w języku polskim i jedno w języku angielskim

5

spotkań informacyjnych i warsztatów dla podmiotów zaangażowanych w programy wielostronne, w tym agencji finansujących badania naukowe

Rozpowszechnianie informacji o NCN

Głównym celem działań informacyjnych i promocyjnych Narodowego Centrum Nauki jest upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o działalności NCN, w tym o ofercie konkursowej Centrum, w szczególności o mniej dotychczas znanych konkursach międzynarodowych oraz o rezultatach badań prowadzonych dzięki wsparciu NCN. Działania te służą również zwiększaniu świadomości dotyczącej znaczenia badań podstawowych, pokazywaniu ich roli w rozumieniu wyzwań cywilizacyjnych i społecznych oraz upowszechnianiu wiedzy o tym, w jaki sposób wyniki badań mogą być wykorzystywane przy projektowaniu polityk publicznych, rozwiązań instytucjonalnych i działań na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego.

Naszym podstawowym kanałem komunikacji jest strona internetowa (www.ncn.gov.pl), stanowiąca bazę wiedzy na temat przeprowadzanych konkursów oraz wszelkie niezbędne informacje dotyczące naszej działalności. Prowadzimy serwis w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.

Oprócz aktualnych informacji o konkursach krajowych i międzynarodowych dostępnych w ofercie NCN, strona zawiera również m.in. dane o wszystkich projektach realizowanych ze środków NCN (Baza projektów NCN) oraz wykaz dostępnych ofert pracy w projektach badawczych finansowanych przez Centrum (Baza ofert pracy).

Informacje o ogłaszanych konkursach i najważniejszych wydarzeniach upowszechnialiśmy również poprzez serwisy społecznościowe Facebook (przeszło 22,7 tys. fanów), Instagram (ponad 2,4 tys. obserwujących), YouTube (759 subskrybentów), X (dawniej Twitter, prawie 7,8 tys. obserwatorów), LinkedIn (prawie 29,5 tys. obserwatorów), w serwisie Bluesky (390 obserwujących) oraz przez newsletter KODA NCN (356 subskrybentów). Dane dotyczą stanu na koniec 2025 roku.

Dodatkowo bezpośrednio w systemie OSF (Obsługa Strumieni Finansowania) zamieszczano techniczne komunikaty dla wnioskodawców i osób realizujących projekty.

Centrum prowadziło także osobne strony internetowe oraz media społecznościowe dla każdego z programów współfinansowanych ze środków UE koordynowanych przez NCN: CHANSE (www.chanse.org), QuantERA (www.quantera.eu) oraz POLONEZ BIS (www.polonezbis.eu), przy czym strona programu POLONEZ BIS prowadzona była w dwóch wersjach językowych i zawierała informacje dla wnioskodawców, instytucji przyjmujących oraz naukowców realizujących nagrodzone projekty. W ramach partnerstwa EOSC prowadzona była w dwóch wersjach językowych strona internetowa www.eosc.gov.pl.

Oprócz działań informacyjnych prowadzonych w przestrzeni wirtualnej, wydaliśmy także drukowane publikacje: broszury informujące o ofercie konkursowej i działalności Centrum w polskiej i angielskiej wersji językowej, zestawy kart w języku polskim i angielskim informujących o ofercie konkursowej i działalności Centrum. Wydany został również kalendarz ścienny na rok 2026, zawierający zdjęcia laureatów konkursów Narodowego Centrum Nauki sfotografowanych w swoich miejscach pracy lub w miejscach powiązanych z ich działalnością. Kalendarz stanowi kolejną formę promocji konkursów oferowanych przez Centrum oraz badań naukowych finansowanych w tych konkursach. Wszystkie wymienione publikacje zostały również udostępnione online. Dodatkowo wydaliśmy „Raport Roczny 2024", podsumowujący działalność NCN w 2024 roku, dostępny online.

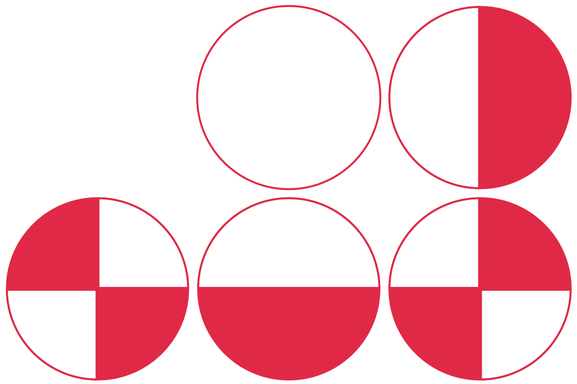
Wszystkie nasze publikacje w wersji cyfrowej są dostępne na naszej stronie w zakładce Materiały.

W ciągu całego roku zrealizowaliśmy 48 materiałów filmowych:

- reportaż z Dni NCN 2025 w Rzeszowie,
- 3 filmy przedstawiające sylwetki laureatów Nagrody NCN 2025,
- reportaż z uroczystości wręczenia Nagrody NCN 2025,
- reportaż z konferencji QuantERA Quantum Horizons,
- 3 reportaże filmowe promujące projekty realizowane w programie POLONEZ BIS,
- film prezentujący platformę EOSC-PL,
- 3 wideocasty,
- 34 rolki (krótkie materiały filmowe w formacie dostosowanym do mediów społecznościowych) promujące różne aspekty działalności NCN: wydarzenia, konferencje, inicjatywy międzynarodowe, projekty przedstawione w kalendarzu NCN oraz zajawki wideocastów,
- aktualizacja filmu z wytycznymi dla ekspertów NCN.

Te i inne filmy można obejrzeć na naszym kanale YouTube.

We współpracy z Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych UJ zorganizowaliśmy cykl wykładów online wygłoszonych przez laureatów Nagrody NCN 2025 pt. „Nauka w Centrum":

- 26 listopada – wykład Macieja Stolarskiego, laureata HS pt. „Temporalny nawigator: o codziennych podróżach w czasie"
- 10 grudnia – wykład Łucji Kowalewskiej, laureatki NZ pt. „Błonowe labirynty w nanoświecie komórki. Od geometrii do funkcji biologicznej"
- 17 grudnia – wykład Bartosza Szyszki, laureata ST, pt. „Topologia chemiczna: od wiązania supełków na cząsteczkach do maszyn molekularnych".

Spotkania były transmitowane na żywo, a następnie zostały udostępnione w formie zapisu na kanale YouTube Centrum Kopernika. W latach 2020–2025 odbyło się 18 prelekcji, które zanotowały łącznie ponad 376 tys. wyświetleń. Wykłady laureatów Nagrody NCN 2025 do końca roku 2025 obejrzało niemal 9 tys. osób.

Centrum upowszechniało także informacje o swojej działalności w formie podcastów, których formuła w drugiej połowie roku została rozszerzona o format wideo. W 2025 roku zrealizowano 7 odcinków podcastów/wideocastów, w których wzięli udział laureaci grantów NCN, członkowie Rady, dyrekcja i pracownicy Centrum. Podcasty i wideocasty są dostępne w najważniejszych serwisach streamingowych: Spotify, Apple Podcasts, a także na naszym kanale YouTube. Podcasty z 2025 roku zostały do końca roku odsłuchane ponad 1,4 tys. razy oraz wyświetlone ponad 2,6 tys. razy na portalu YouTube.

Współpraca z mediami

W 2025 roku Centrum prowadziło aktywną politykę medialną opartą głównie na indywidualnych kontaktach z dziennikarzami krajowymi i międzynarodowymi zainteresowanymi działalnością Centrum. Ponadto wśród mediów ogólnopolskich, lokalnych, akademickich i naukowych rozpowszechniono 25 informacji prasowych dotyczących bieżącej działalności Centrum (ogłaszanych konkursów i ich rozstrzygnięć), które zostały wysłane na około 700 adresów mailowych redakcji, dziennikarzy oraz uczelnianych działów promocji.

Działalność NCN była szeroko komentowana w mediach krajowych, branżowych i zagranicznych. W analizowanym okresie odnotowano 16 914 publikacji o zasięgu 4,6 mld, w tym 1465 w prasie, radiu i telewizji, 10 164 w Internecie oraz 5285 w mediach społecznościowych. Statystyki te obejmują również wywiady z dyrekcją oraz artykuły pracowników Centrum.

Koszty zadań realizowanych przez Centrum

W 2025 roku wykorzystaliśmy kwotę 1,76 mld zł, z której w ramach dotacji celowej przeznaczyliśmy na finansowanie konkursów 1,69 mld zł. Na pokrycie bieżących kosztów zarządzania zużytkowaliśmy dotację podmiotową w wysokości 51,5 mln zł.

Przykłady finansowanych projektów

Poczytaj o projekcie

Kierownik projektu:
Marta Smolińska
Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

Tytuł projektu:
Pogranicze jako transition space. Strategie artystyczne i kuratorskie wobec granicy polsko-niemieckiej w kontekście polityki kulturalnej obu krajów oraz border art (1989-2019)

Panel: HS2

Konkurs: OPUS 16, ogłoszony 14 września 2018 r.

Poczytaj o projekcie

Kierownik projektu:
Marcin Brocki
Uniwersytet Jagielloński

Tytuł projektu:
Cyfrowa estetyzacja środowisk wrażliwych

Panel: HS3

Konkurs: CHANSE, ogłoszony 9 marca 2021 r.

Poczytaj o projekcie

Kierownik projektu:
Ashley Gumsley
Uniwersytet Śląski w Katowicach

Tytuł projektu:
Ile zlodowaceń? Neoproterozoiczne odliczanie do biologicznego „wielkiego wybuchu”

Panel: ST10

Konkurs: OPUS 17, ogłoszony 15 marca 2019 r.

Poczytaj o projekcie

Kierownik projektu:
Hanna Bogucka
Politechnika Poznańska

Tytuł projektu:
Sztuczna inteligencja oparta na fizyce radia dla zapewnienia skalowalności i wydajności sieci bezprzewodowych

Panel: ST7

Konkurs: CHIST-ERA, ogłoszony 2 listopada 2022 r.

Poczytaj o projekcie

Kierownik projektu:
Anna Shalimova
Gdański Uniwersytet Medyczny

Tytuł projektu:
Wpływ stresu spowodowanego wojną na rozwój i postęp nadciśnienia tętniczego i chorób sercowo-naczyniowych u kobiet-uchodźców z Ukrainy

Panel: NZ5

Konkurs: POLONEZ BIS 2, ogłoszony 15 marca 2022 r.

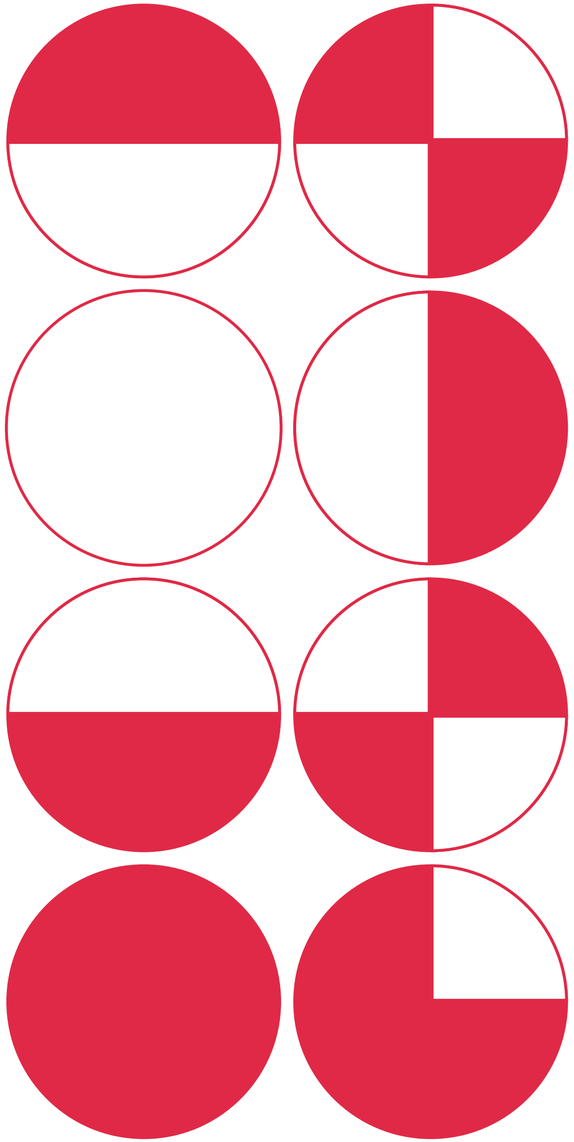
Poczytaj o projekcie

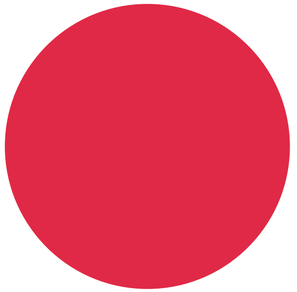
Kierownik projektu:
Mateusz Augustyniak
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Tytuł projektu:
Długoterminowy efekt zanieczyszczenia światłem na słodkowodne drapieżniki. Czy zwiększone natężenie światła w nocy faworyzuje gatunki inwazyjne ponad rodzimymi?

Panel: NZ8

Konkurs: PRELUDIUM 22, ogłoszony 23 marca 2023 r.

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Gramy dla polskiej nauki

WWW.NCN.GOV.PL